The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792.
Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, SEPTEMBER 20, 1958.

LATVIJA
AMERIKĀ

76./716. n-rs. SESTDIEN, 1958. G. 20. SEPTEMBRĪ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gaīlīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 Tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

PĀRDOMU BRĪDĪ

MĀTES MĪLESTĪBA, TĒVA SPĒKS UN SKOLOTĀJA GARS

Atkal sācies skolu laiks, un mūsu domas ir pie jaunatnes un tās audzinātājiem. Rakstnieks Jānis Klīdzējs, kam pieder mūsu jaunatnes apbrīna un mīlestība, rakstot par latviešu skolotājiem, saka: cilvēks sastāv no mātes mīlestības, tēva spēka un skolotāja gara.

Šai filosofiskai atziņai par cilvēku, par katru no mums, ir aktuāla nozīme arī tam cerību un šaubu fainomenam, ko mēs saucam par Latvijas atbrīvošanas cīņu. Kur saule, tur arī ēnas; kur mīlestība, tur arī naids; kur cerība, tur arī šaubas. Tāds ir latvietis trimdā.

Mātes mīlestība, tēva spēks un skolotāja gars izglābs Latviju, ja mātes mīlestība iedegs bērnā tēvu zemes mīlestību, tēva spēks liks šo mīlestību apliecināt ar darbiem, un skolotāja gars neļaus trimdā bālēt mūžīgās Latvijas tēlam.

Kāda māte saka: „Šodien mans puisītis pirmo dienu amerikāņu skolā. Man bija gauži jāraud. Kad viņš piedzima, es ticēju, ka skolas gaitas viņš sāks Latvijā. Seši gadi aizgājuši no tās dienas un vēl vienmēr esam te. Un viņam jāsāk skola šinī svešajā zemē. Tas, varbūt, ir tas, kas man trimdā visgrūtāk paciešams — apziņa, ka līdz ar svešu skolu bērns nenovēršami aizslīdēs tālāk un tālāk no visa tā, kas man dārgs un svēts — mūsu Latvijas. Kur ir avots, no kā smelties grūtā brīdī cīņā par sava bērna paturēšanu Latvijai?"

Nekad nedrīkstētu aizmirst, ka latviešu mātes stāv bargā cīņā par Latvijas nākotni. Mēs katru gadu godalgojam mūsu kultūras darbiniekus, bet negodalgojam labākās mātes — tēvu zemes mīlestības iededzējas bērnā.

Ja bērnā nedeg tēvu zemes mīlestība, tad vislielākais tēva spēks un dedzīgākais skolotāja gars nespēs jaunieti padarīt par nesamierināmu Latvijas brīvības cīnītāju.

Prof. Arvēds Švābe Vācijā teica: „Māte un karavīrs ir tautas dzīvības un brīvības sargi." Kādas māte, tādi karavīri, un tāda tautas vēsture.

V. Lambergs

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

• Divi makšķernieki, 44 g. un 48 g. veci kanadieši, atrasti pēc 30 stundu salšanas zem kontroles aizsprosta Velandas kanālī, Ont., turoties uz slidena kabeļa. Viņi tur ierauti ar ūdens spēku makšķerējot, un tikai pacietība, izturība un laime pasargājusi viņus no ieraušanas 14 pēdu dziļumā, ūdens virpulī. Viens no viņiem vairākkārt zaudējis samaņu. Abus izglābuši ugunsdzēsēji.

• Toronto policija solījusies pilsētas valdei piešķirt stipräku vērību tiem priekšpilsētu veikalniekiem, kas pretēji „Lord's Day Act" likumam tur vaļā savus veikaliņus arī svētdienās.

• Kaut jau kopš 1. septembra ir pabeigti jaunā Burlingtonas gaisa ceļa būvdarbi, kurā Ceļu departaments ieguldījis vairākus miljonus dolaru, ceļu atklātības lietošanā nodos tikai pēc 6 nedēļām, kad būs ierīkotas ceļa nodokļa iekasēšanas ierīces. Šai sakarā opozicijas līderis Vintermeijers, nosodot valdības gausumu, salīdzinājis jauno gaisa ceļu ar pasta kastīti bez spraugas, kur iemest vēstuli . . .

• Jaunais Toronto policijas šefs Dž. Makkejs paziņojis, ka dienesta interesēs pārkārtos visus Toronto policijas spēkus, pārceļot ap 300 detektīvu.

• 20 g. v. Eleonora Kirkvūda, Skarboro, saukta pie atbildības sakarā ar savas 3 mēnešu vecās meitiņas nāvi. Kad bērns naktī sācis brēkt, māte to ar visu groziņu novietojusi automašīnā, ap 40 pēdu no mājas. Bērns no rīta atrasts miris.

Ievadot svētdienas skolas darbu, Sv. Jāņa draudzes bērni un vecāki piedalījās dievkalpojumā, ko vadīja māc. A. Lūsis. Uzņēmumā bērni un mācītājs uz baznīcas kāpnēm.

AN PILNSAPULCES 13. SESIJA SĀKUSIES

AIZEJOŠĀ JAUNZĒLANDES SĒRA LESLIJA MANRO VIETĀ STĀJAS LIBĀNAS ĀRLIETU MINISTRS DR. MALIKS

Sākoties trīspadsmitai — un pēc daudzu valstu delegātu domām līdz šim svarīgākai — Apvienoto Nāciju pilnsapulcei, Rietumi pirmo uzvaru varēja atzīmēt jau prezidenta vēlēšanās. Spēcīgās opozicijas priekšā, par labu Sudānas Magubam, no prezidenta kandidātūras atteicās Čechoslovakijas delegāts Vacslavs Davids. Līdz ar to ierindā palika vairs tikai divi cīnītāji — jau minētais Sudānas pārstāvis, kas teicās savācis Āzijas-Afrikas un komūnistu bloka balsis, un Libānas Dr. Maliks, kura kandidātūrai balsis bija apsolījušas Ziemeļatlantijas organizācijas un Dienvidamerikas valstis. Ar 45 pret 31 balsi prezidenta amatā ievēlēja Libānas ārlietu ministru.

Saspīlējums Vidējos Austrumos un Formozas šaurumā liek domāt, ka pašreizējā sesija var izvērsties par vienu no vissvarīgākajām līdzšinējā Apvienoto Nāciju vēsturē. Komūnistu bloks, kā parasti, vervē spēkus sarkanās Ķīnas uzņemšanai un nacionālistu padzīšanai. Sav. Valstis, no otras puses, gatavojas komūnistu ofensīvas atvairei. Apvienoto Nāciju diplomāti paregо, ka komūnistu Ķīnas jautājumam paceļoties, Sav. Valstis arī šogad spēs salasīt pietiekami daudz balsu, lai izgaisinātu Pekingas cerības kļūt par biedri starptautiskajā valstu saimē.

Kāda cita problēma, kas nostājusies visu interešu degpunktā, ir saspīlējums Formozas šaurumā. Ņujorkā iebraukušais Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless izteicās, ka komūnistu Ķīnas spiediens pret nacionālistu piekrastes salām ir pašreiz svarīgākais notikums pasaulē un ka šī notikuma pārrunāšana noteikti uzņemama pilnsapulces darba kārtībā. Bet . . . paceļas jautājums, kā lai pilnsapulce iztirzā šādu problēmu, kamēr tā vēl vispār nav atzinusi, ka tāda komūnistu valdība eksistē? Otrs šķērslis „dedzīgākās" problēmas tūlītējai iztirzāšanai ir Varšavas konference. Tikmēr, kamēr tā nebūs nonākusi pie kaut kāda pozitīva vai negātīva lēmuma, Sav. Valstis par Formozas šauruma nesaskaņām Apvienotās Nācijās nerunās.

Alžīrijas nacionālistu aktīvitāte Francijā

P a r ī z ē. Šīs nedēļas sākumā Parīzē no nāves laimīgi izglābās Francijas informācijas ministrs Sustels, kura automašīnai uzbruka vairāki alžīriešu nacionālistu terroristi. Sustels, kā zināms, ir viens no dedzīgākajiem Alžīrijas nacionālisma oponentiem. Mašīnšautenes ložu uguni, kas bija domāta informācijas ministram, viena persona nogalināta un 3 ievainotas, bet Sustels izglābās gandrīz neievainots. Policija pēc augšminētā uzbrukuma sagūstījusi 2 alžīriešus, kas paskaidrojuši, ka nacionālisti viņus piespieduši izdarīt atentāta mēģinājumu, pretējā gadījumā piedraudot ar atriebību viņiem un viņu ģimenēm.

Padomju Savienība gatavojas atsākt atommēģinājumus

PADOMJU SAVIENĪBA ATSĀKS ATOMMĒĢINĀJUMUS

M a s k a v ā. Sekojot Padomju Savienības deklarācijai šī gada martā (pēc pabeigtas atomieroču mēģinājumu serijas), Savienotās Valstis un Anglija gatavojas pārtraukt atomieroču mēģinājumus, sākot ar 31. oktobrī — pēc nule pabeigtajām mēģinājumu serijām.

Lai izvairītos no eventuālām vienošanās briesmām ar Rietumiem, Padomju Savienība paziņojusi, ka tā būšot spiesta atsākt atomieroču mēģinājumus. Rietumu lielvalstis vienkārši „spiež" Padomju Savienību lauzt doto vārdu. Padomju Savienība nevar klusējot noskatīties Rietumu lielvalstu atomieroču mēģinājumos, paliekot tai pašā laikā dīkā un negūstot jaunu pieredzi.

Šīgada martā, kad Padomju Savienība paziņoja savu vienpusīgo plānu atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai, Rietumi paklusām smīnēja par Maskavas iemesliem. Dānijas un Skandināvijas presē tai laikā sāka parādīties ziņas par kādu milzu eksploziju Padomju Savienībā sakarā ar toreizējo padomju mēģinājumu seriju. Rietumu pasaule vienkārši domāja, ka Padomju Savienība ir izmēģinājusi visu, kas tai ir, ka tā negrib un ka tai nav vajadzīgi nekādi jauni mēģinājumi un ka šī situācija var tika izmantota propagandas nolūkos. Tas arī tika izdarīts. Tagad Rietumi rēķinās ar varbūtību, ka Padomju Savienībai radušies jauni atklājumi atomieroču laukā un ka tai nepieciešama šo atklājumu pārbaude praksē. Līdz ar to sarunas, kas tiek gatavotas atomieroču mēģinājumu pārtraukšanai, var jau pirms sākšanās pierādīties par nelietderīgu laika kavēšanu.

MASKAVA DIKTĒ PRASĪBAS

LAI VARĒTU CERĒT UZ STABILU MIERU, APVIENOTO NĀCIJU PILNSAPULCEI JĀIEVĒRO SEŠAS PADOMJU SAVIENĪBAS ĀRPOLĪTIKAS PAMATPRASĪBAS

M a s k a v ā. Nepaļaudamās vairs tikai uz savu delegātu spējām, Padomju Savienība sākusi Apvienoto Nāciju pilnsapulces ietekmēšanu arī propagandas ceļā no Maskavas. Padomju galvaspilsētas oficiālā prese iesaka pilnsapulces trīspadsmitai sesijai uzņemt sarunu darba kārtībā (lai kāda arī būtu pagaidu darba kārtība) sešas padomju ārpolītikas pamatprasības, jo tikai tās paturot prātā un pārrunājot pilnsapulcē, pasaule var cerēt panākt progresu stabila miera virzienā. Maskava pieprasa apspriest sekojošas problēmas:

1. Sav. Valstu „provokāciju" Formozas šauruma joslā.

2. Komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās un nacionālistu padzīšanu.

3. Sav. Valstu un Anglijas sabotāžu pret Apvienotajām Nācijām, liedzoties izvākt savus spēkus no Libānas un Jordānas.

4. Pilnsapulcei jāpieņem rezolūcija nekavējoties pārtraukt atomieroču mēģinājumus.

5. Padomju Savienība pieprasa starptautisku apstiprinājumu savam priekšlikumam, ka katra veida līgumā, kurā runāts par aizliegumu izlietot starpplanētu telpu militāriem mērķiem, jābūt arī paragrafam, kas noliedz ārvalstu militāras bazes.

6. Jāpieņem rezolūcija, nosodot koloniālos paņēmienus Afrikā un Kiprā.

Ungārijas juristiem jāmācās īsais kurss

No Budapeštas saņemta ziņa, ka nesen komūnistu Ungārijā prakses tiesības atņemtas vairāk kā vienai trešai daļai juristu. Izrādās, ka ungāru juristiem, lai tie varētu strādāt savā profesijā, nepieciešamas zināšanas komūnistu mācībās.

LIDOTĀJU LIKTENIS VĒL VIENMĒR NEZINĀMS

PADOMJU SAVIENĪBA RUNĀ VIENĪGI PAR MIRUŠIEM, BET NE PAR DZĪVAJIEM.

M a s k a v ā. Nu jau ir pagājušas vairāk kā 2 nedēļas kopš Armenijā avarēja kāda neapbruņota amerikāņu C-130 transportlidmašīna. Sav. Valstis apgalvo, ka lidmašīna atradusies uz pareizā kursa un ka padomju iznīcinātāji to pārķēruši, kamēr tā vēl atradusies virs Turcijas territorijas.

Padomju Savienība līdz šim ir runājusi vienīgi par sešiem nogalinātiem apkalpes locekļiem, kamēr vienpadsmit dzīvi palikušie netiek nemaz pieminēti, Maskavai ne ar vārdu neapliecinot, ka viņi atrastos Padomju Savienībā. Nevienam citam kā Padomju Savienībai nav zināms, kas lidmašīnas katastrofā nogalināti un kas palikuši dzīvi. Piederīgo rūpes un bažas, protams, Maskavu neinteresē.

MĀSĒNS APCEĻOS TĀLOS AUSTRUMUS

Pieprasa noņemt Apspiesto Nāciju plakātu. — Kas būs nākošais AEN asamblejas priekšsēdis?

Apvienoto Nāciju pilnsapulces atklāšanas dienā 16. septembrī, pie Apspiesto Eiropas Nāciju asamblejas nama iepretim AN celtnei notika svinīga karogu uzvilkšanas ceremonija. Deviņu apspiesto nāciju karogus uzvilka pusmastā, pie katra karoga uzvilkšanas atskaņojot attiecīgās valsts himnu. Īsu uzrunu teica asamblejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns.

AEN asamblejas namu jau ilgāku laiku grezno liels plakāts, kas atgādina AN daudzajiem apmeklētājiem, ka Padomju Savienība atņēmusi brīvību deviņām Austrumeiropa valstīm. Šis plakāts ir kā dadzis acī krievu delegātiem AN. Tagad Ņujorkas pilsētas valde pieprasījusi, lai šo plakātu noņem, jo tas esot pārkāpums pret „būvniecības noteikumiem". Asambleja apstrīd šo pilsētas valdes apgalvojumu. Kāds būs iznākums šim strīdum, vēl nav zināms. Komerciālie sludinājumu plakāti, kas aizklāj visu nama fasādi, nav nekāda retā parādība Ņujorkā. Tādēļ nav saprotami motīvi, ar kādiem vadās Ņujorkas pilsētas valde savā prasībā pret AEN asambleju.

AEN asamblejas pilnsapulcē, kas notiks 23. un 24. septembrī, paredzētas asamblejas priekšsēža un citu amatpersonu vēlēšanas. Pēc drošām ziņām, kas iegūtas no labi informētām aprindām, V. Māsēns, kas bija asamblejas priekšsēža amatā nepārtraukti četrus gadus, vairs nekandidēs uz šo amatu. Asamblejas priekšsēža posteni cer iegūt ungāri vai poļi.

Drīzumā pēc asamblejas pilnsapulces apspiesto nāciju delegācija izbrauks uz Tālajiem Austrumiem un Austrāliju, lai nodibinātu kontaktu ar šo zemju valdībām. Delegācijā būs Dr. V. Māsēns, poļu pārstāvis Korbonskis un ungāru pārstāvis Feifers. Apspiesto nāciju delegācija pirms gada apceļoja Latīņu Ameriku, gūstot labus rezultātus.

PIRMĀ RAĶETE

Sav. Valstu aizsardzības ministrija paziņojusi, ka amerikāņiem sekmīgi izdevies pirmais mēģinājums izšaut Regulus 11 no kādas zemūdenes. Pēc izšaušanas raķete, kas ceļo ar 1.400 jūdžu ātrumu stundā, nolidojusi paredzētā virzienā vairā kā 200 jūdžu. Raķetes potenciālā distance ir ap 100 jūdžu.

JAU PIRMAIS PĀRTRAUKUMS

PĒC TRĪS STUNDU ILGĀM DEBATĒM SAV. VALSTU UN ĶĪNAS SŪTŅI NOLEMJ SARUNAS PĀRTRAUKT UZ DIVI DIENĀM.

Sav. Valstu sūtnis Bīms un komūnistu Ķīnas sūtnis Vangpingvans pirmoreiz uz sarunām Formozas šauruma jautājumā sanāca šīs nedēļas sākumā. Jau īsi pēc pirmās sastapšanās tika paziņots divu dienu ilgs pārtraukums, lai dotu sūtņiem laiku sazināties ar savām galvaspilsētām. Varšavā paregо, ka sarunās ne viena, nedz otra puse nemēģinās laiku kavēt. Formozas šauruma saspīlējums ir pārāk nopietns, lai amerikāņi vai ķīnieši riskētu ar laika vilcināšanu. Sarunām piedzīvojot neveiksmi, kā sākumā paregoja, Sav. Valstis komūnistu agresijas jautājumu mēģinās ierosināt nule kā sāktajā Apvienoto Nāciju pilnsapulces trīspadsmitajā sesijā.

L o n d o n ā. Kamēr pasaulei netiek izpausts, par ko Varšavā runā Sav Valstu un komūnistu Ķīnas sūtņi, Anglijas valdība klusībā atradusi kaut ko tādu, par ko sūtņiem būtu jārunā, proti — par nacionālistu piekrastes salu neitrālizēšanu. Anglijas valdības aprindas, gan pagaidām vēl neoficiāli, gribētu redzēt Varšavas sarunas ieejam tādās sliedēs, kur Sav. Valstis ieteiktu komūnistiem, ka problēmas atrisināšana panākama vienīgi miermīlīgu sarunu ceļā, un piedāvātu pēdējiem Kvēmojas un Matsu salu atbruņošanu apmaiņā pret Pekingas solījumu pārtraukt kara darbību Formozas šaurumā. Tā kā komūnistu Ķīna ir tik daudz žēlojusies par draudiem, kādus tai sagādā nacionālistu salas, to neitrālizēšana būtu labākā un pašreiz vienīgā atbilde abpusējas vienošanās panākšanai. Arī nacionālistu valdības domām, acīmredzot, angļi šai gadījumā nerēķināsies.

ASV NORAIDĪS KOMŪNISTU PRASĪBAS

Pekinga pieprasa nacionālistu piekrastes salu evakuāciju.

V a š i n g t o n ā. Vajadzēja paiet vairākām dienām, pirms Sav. Valstu valdība atrada par iespējamu atklātībā paziņot Varšavas konferences pirmās dienas rezultātus, kā arī deklarēt, ka komūnistu prasības tiks noraidītas. Pašreizējie komūnistu noteikumi pamiera panākšanai Formozas šaurumā Sav. Valstīm nav pieņemami.

Varšavas sarunu pirmajā dienā komūnistu Ķīna piedāvājās nekavējoties pārtraukt Kvemojas salu apšaudi, lai ļautu Čangkaišeka karaspēkam izvākties no visām piekrastes salām. Gadījumā, ja Pekinga saņem visas prasītās garantijas — ka artilerijas apšaudei apstājoties, nacionālisti sāks nekavējoties izvākties — komūnisti būtu mierā apsolīt arī ilgstošu pamieru Formozas šaurumā. Tas nozīmē, ka komūnisti gan apsolītos militāru varu nelietot, bet principā nekad nebūtu pret šādas varas lietošanu. Nacionālistiem, protams, tai pašā laikā būtu jāapsolās nemēģināt uzbrukt Ķīnas cietzemē, kā arī jāpārtrauc spiegu izsēdināšana un skrejlapu izplatīšana, kas arī tagadējās blokādes laikā vēl vienmēr rit pilnā spēkā.

Šellikoff zvejas kuģa pavārs ar godalgoto karalisko jūras vēzi — krabu, kas ķerts Kanadas ziemeļu ūdeņos.

Kremlis akceptē sarunas pārsteiguma uzbrukuma novēršanai

Atbildot uz Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera šī gada 28. aprīļa priekšlikumu, Padomju Savienība paziņojusi, ka tā akceptē sarunas pārsteiguma uzbrukuma novēršanas jautājumā. No savas puses Maskava ieteic sarunas uzsākt 10. novembrī Ženēvā, piedaloties četrām Ziemeļatlantijas organizācijas (Sav. Valstīm, Anglijai, Francijai un Beļģijai) un četrām Varšavas pakta valstīm (Padomju Savienībai, Polijai, Čechoslovakijai un Rumānijai). Padomju Savienība domā, ka paredzētā vienošanās jautājumā, kā novērst pārsteiguma uzbrukumu, lielā mērā palīdzētu šī paša jautājuma tālākai apstrādāšanai valdību galvu konferencē.

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

SABIEDRISKĀS ŠĶIRAS UN KĀRTAS

P. DREIMANIS

Sabiedrība allaž ir bijusi diezgan komplicēta, pie kam ikvienā laikmetā tai bijušas savas īpatnības, kas ar laiku zaudējušas nozīmi, bet dažas no tām uzglabājušās tradiciju veidā. Arī mūsu dienās vēl ir aprindas, kas dižojas ar saviem tituliem, senču priekšrocībām, uzvedību un vēlas, lai viņu locekļiem ļauj biežāk reprezentēties un ieņemt redzamākās vietas. Ir atkal citas aprindas, kas arvien vairāk izvirzās sabiedrības priekšplānā, organizējas nolūkā aizstāvēt savas intereses un pat diktē valdībām savu gribu.

Darba sekmīga veikšana atkarīga galvenokārt no iedziļināšanās tā procesā un vingrinājumiem. Jo šis process vienkāršāks, jo ātrāk un vieglāk to piesavināties un tajā ievingrināties. Tad darbs veicas ātri, viegli, ja vien tā darītājam ir piemērotas spējas un veselība. Darba dalīšana un tā turpmākā diferenciācija ļauj katram cilvēkam izraudzīt savām spējām un tieksmēm piemērotu darbu.

Diemžēl, aizrādītā liederība reti tiek ievērota. Parasti pie darba izvēles vērojami citi faktori. Visbiežāk bērni turpina savu vecāku nodarbošanos, nemaz neinteresējoties par savām spējām un tieksmēm. Ļoti bieži cilvēki ir spiesti piemēroties darba piedāvājumam gan dzīves vietas, gan arī citu apstākļu dēļ. Nereti, speciālitāti izraugoties, ievēro paredzamo peļņu un sabiedrisko stāvokli.

Iesaistoties darbā, cilvēks iekļaujas šī darba darītāju sabiedrībā. Viņš pamazām piesavinās tās paražas, tikumus, darba taktiku un parasti arī pasaules uzskatu, ja vien šis sabiedrības vairākumam tāds ir izveidojies. Viena darba darītāju stāja veidojas vairāku faktoru ietekmē, piem.: darba procesa, darba rīku un izejvielu piederības, izpeļņas, dzīves veida un izglītības ietekmē.

Darbinieki ar vienādi noteiktu stāju parasti turas kopā savu interešu aizstāvēšanai, ko bieži vien izraisa darba devēju izturēšanās pret viņiem, valdības politika, un citi iemesli, kas ievada kopīgo interešu apzināšanu. Tad viņi apzinīgi norobežojas no pārējās sabiedrības un izveido atsevišķu grupu jeb šķiru ar savām īpatnējām interesēm. Tā rodas un noskaidrojas visas sabiedriskās šķiras; piem., zemnieku, amatnieku, strādnieku, tirgotāju, rūpnieku un citas. Viņu darbs attiecīgai sabiedrībai nepieciešams. Ja kādā sabiedrībā šķira eksistē, tad tāpēc, ka bez tās darba attiecīgā sabiedrība nevar iztikt. Tas liecina, ka sabiedriskās šķiras vienādi nepieciešamas un tām visām vienādas tiesības uz eksistenci un līdzrunāšanu sabiedriski valstiskās lietās.

Kādreizējā dzīves iekārtā bija sabiedriskās šķiras ar sevišķiem uzdevumiem — bruņinieki aizsargāja zemi, un garīdznieki lūdza Dievu. Bruņinieku un augstāko garīdznieku rīcībā bija zeme un tās apstrādātāji zemnieki; šiem iedzīvotāju nogrupējumiem bija arī politiskās tiesības, un ķēniņi bija tikai pirmie viņu vidū. Ķēniņu varai nostiprinoties, bruņinieki un garīdznieki zaudēja politiskās tiesības, bet paturēja zemi, tiesības izmantot zemniekus, kā arī dažas citas priekšrocības; piem., tiesības nemaksāt valstij tiešos nodokļus.

Tā izveidojās iedzīvotāju grupas, kas no citiem atšķirās ar savām priekšrocībām. Tādas grupas sauc par sabiedriskām kārtām. Jau pieminētām bruņinieku jeb muižnieku un augstāko garīdznieku grupām ar laiku pievienojās turīgie pilsētnieki, kad to izraudzītie pārstāvji ieguva tiesības piedalīties kārtu sapulcē — parlamentā Anglijā, ģenerālštatos Francijā, landtagos Vācijā u. t. t.

Ar laiku sākās cīņas sabiedrisko kārtu un šķiru starpā. Tās norisinājās ilgāku laiku un beidzās ar šķiru uzvaru — sabiedriskām kārtām atņēma viņu priekšrocības jeb privilēģijas. Dažās zemēs tās pastāv gan vēl mūsu dienās.

Tātad sabiedriskās kārtas ir laikmetīgi sabiedriskie nogrupējumi, kuru izveidošanās pamatā bija materiālā saimniecība ar lielgruntniecībām un to saimniecisko nozīmi tajā laikā. Sabiedriskās šķiras, turpretim, ir dabiskas viena darba darītāju apvienības, kas var gan pārveidoties, gan kāda no tām kādreiz izbeigties, bet visas sabiedriskās šķiras nevar likvidēties, tāpat kā nevar izbeigties tās darbs un tā dalīšana. Darbam arvienu vairāk diferencējoties, arvien vairāk diferencējas arī sabiedrība, izveidojot jaunas sabiedriskās šķiras, kas var gan apvienoties ar iepriekšējām, gan eksistēt atsevišķi. Vairākām šķirām ir līdzīgi darba apstākļi, dzīves veids un materiālās intereses. Šīs šķiras var sadarboties, lai labāk aizstāvētu savas tiesības darbā un ienākumus no tā.

Visas sabiedriskās šķiras savstarpēji saista nacionālās īpatnības un vienības apziņa. Valsts dzīves kritiskos brīžos šķiras nostājas vienotā frontē ar visu tautu par labāku nākotni.

DAUGAVAS VANAGI ANGLIJĀ

DV Fonda Lielbritanijā delegātu pilnsapulce š. g. 4.—5. oktobrī Notinghamas Poļu lidotāju klubā, Pelham Rd., Sherwood Rise, Nottingham.

Darba kārtība:

Pilnsapulces atklāšana.
Apsveikumi.
Mandātu komisijas ziņojums un pilnsapulces vadības vēlēšanas.
DVF valdes pr-ža ziņojums.
Revīzijas komisijas ziņojums.
Debates par ziņojumiem
DVF statūtu VIII daļas 3. panta grozījumi.
DVF noteikumi par materiālās palīdzības sniegšanu pieņemšanu.
Dažādi jautājumi.

Pilnsapulces sēdes pārtraukuma laikā DV Notinghamas nodaļa rīko skautu zālē, Mansfield Rd., koņu koncertu, tautisko deju priekšnesumus ar saviesīgu dzīvi.

Ja kādam no delegātiem vajadzētu naktsmītni, tas jāpiesaka Notinghamas nod. valdei līdz 27. septembrim, 1. Caythorpe Cresc., Sherwood, Nottingham.

PĀRMAIŅAS VADĪBĀ

Pārmaiņas DV Walverhonas, Anglijā, nodaļas sastāvā:

A. Freimanis — valdes priekšsēdis, S. Skapars — pr-ža vietnieks, V. Tiltabruncis — sekretārs, I. Grugulis — kasieris, A. Riters — biedrzinis - mantzinis, V. Legzdiņš — valdes loceklis.

Rochdales nodaļas, Anglijā, Vanadžu komitejas sastāvs:

Z. Čukste — komitejas priekšniece, P. Muceniece — pr-ces vietniece un A. Jēkabsone — sekretāre.

Vanadžu rosme

Daugavas Vanadzes Anglijā organizētas komitejās, kas šogad darbojas Londonā, Bradfordā, Donkastrā, Korbijā, Lidzā, Ročdalē, Koventrijā, Lesterē, Notinghamā, Wolver Hamptonā, Boltonā. Bez tam Bedfordā un Bristolē darbojas Vanadžu pārstāves pie nodaļu valdēm. DVF Vanadžu daļa ik gadus organizē plašas Vanadžu sanāksmes, lai kopīgi pārrunātu padarīto un vēl darāmo sabiedrisko darbu. Personīgs kontakts ļoti veicina un atvieglo kopīgās sabiedriskās gaitas. Vanadžu darbība visur ir rosīga un lielā mērā sekmē nodaļu darbu kā aprūpes, tā arī kultūrālā laukā.

SEZONAS ATKLĀŠANAS
BIEDRU VAKARS
DV Toronto nodaļas biedriem un ievestiem viesiem
š. g. 4. oktobrī, pl. 7,30, 123 Huron St., Toronto
Programmā: LĪDZ ŠIM VĒL NEDZIRDĒTAIS . . .
★ Klāti galdiņi. ★ Atspirdzinājumi.
★Dažādi pārsteigumi.
Visus laipni ielūdz
TORONTO VANADZES

BOSTONAS ALTS 40 GADU JUBILEJĀ

Amerikas latviešu tautiskā savienība Bostonā 6. septembrī atzīmēja 40 gadu darbības atceri. Svinībās bija ieradies sūtnis Dr. A. Spekke (vidū). No viņa pa labi ALTS pr-dis J. Gailītis.
Foto V. Grāvītis

PRĀVESTA A. GRĪNBERGA JUBILEJA

Šī gada 27. oktobrī prāvests Alfrēds Grīnbergs Fareles veco ļaužu mītnē atskatīsies uz aizvadītiem 75 mūža gadiem. Viņš dzimis 1883. g. 27. oktobrī un par mācītāju ordinēts 1926. gadā Skrundas draudzē. Par prāvestu iecelts 1957. g. maijā. Savā ilgajā darbības laikā A. Grīnbergs izveidojis Skrundas draudzi par vienu no lielākajām Kurzemē. Ja viņa darbības sākumā draudzē bija reģistrēti tikai ap 900 draudzes locekļu, tad darbības beigās to skaits sasniedza 6.000.

Pēc 1. pasaules kaŗa Skrundas draudze bija panīkusi, jo 6 gadus tai nebija pastāvīga mācītāja. Ar prāv. Grīnberga pārnākšanu uz Skrundu, sākās spēcīgs draudzes atjaunošanas darbs. Tika atjaunota kaŗā sašautā baznīca, paplašinātas ērģeles, iekārtota plaša draudzes zāle ar ērtām blakus telpām sarīkojumiem, nodibināta svētdienas skola un kristīgās jaunatnes pulciņš, no kuŗa vēlāk nāca dedzīgi darbinieki, kas rosīgi darbojās dzīves izkopšanā. Pie jaunatnes pulciņa bija arī jaukts koris un pūtēju orķestris, kas kuplināja daudzus sarīkojumus un piedalījās mirušo apbedīšanā. Draudzes locekļi sirsnīgi atbalstīja savu mācītāju, un kā pateicību par svētīgo darbu dāvāja viņam zelta krustu, kuŗa nēsāšanas tiesības apstiprināja Baznīcas virsvalde.

Trimdā prāv. Grīnbergs devās 1944. g. oktobrī. Četrus gadus apkopa Rendsburgas nometnes draudzi, bet pēc nometnes likvidēšanas kādu laiku dzīvoja Pinebergā, reizēm aizstādams šīs draudzes mācītāju prof. Kundziņu. Vēlāk komandēts uz Bodenteichu, lai apkalpotu veco ļaužu mītnes draudzi, bet pēc šīs mītnes likvidēšanas pārcelts tādā pašā uzdevumā uz Fareles veco ļaužu mītni, kur turpina svētīgo dvēseļu gana darbu vēl tagad.

Prāv. Grīnbergs, kas 6 gadus bijis arī Baznīcas virsvaldes loceklis, ir stingrs un aizrautīgs kristīgās baznīcas aizstāvis un arvien bijis nelokāms visās dzīves vētrās.

Labu veselību un izturību sirmajam dvēseļu ganam kristīgajā baznīcas darbā! **Raits Ritums**

Pateicība

Izsakām sirsnīgu pateicību māc. A. Lūsim par izvadīšanu, Senkēviča kundzei par skaisto kapa runu, Treigutu ģimenei, darba biedriem, Toronto Latviešu katoļu draudzes komitejai un visiem draugiem un pazīstamiem par skaistajiem ziediem un piedalīšanos mana vīra, tēva un sievas tēva Kārļa Čakstes izvadīšanā pēdējā dusā Toronto kapu latviešu nodalījumā.

Čakstes un Vuciņu ģimenes

AR CHRUŠČEVA „SVĒTĪBU" DOTA ATBILDE

Grand Rapidi, Mich (V. Z.) — Š. g. pavasarī Imants Sulainis Grand Rapidos bija griezies ar vēstuli pie Padomju Savienības premjēra Ņikitas Chruščeva ar lūgumu izlaist no Latvijas viņa māti, kuŗa dzīvo Rīgā. Imants Sulainis savā vēstulē bija norādījis, ka gājis visus iespējamos ceļus, lai panāktu mātes izceļošanu, bet šie pūliņi palikuši bez panākumiem, tādēļ vienīgā cerība esot viņš — Chruščevs. Tagad uz šo vēstuli saņemta atbilde no krievu sūtniecības Savienotajās Valstīs, un tā skan apm. šā: „Atbildot uz Jūsu 14. aprīļa vēstuli, paziņojam, kā tā nav mūsu darīšana, jo viņai (domāta Imanta māte) vīzas pieprasījums personīgi jāiesniedz vietējai valdībai." Kas īsti domāts ar vārdiem „vietējai valdībai", vai tā būtu leļļu valdība Rīgā, vai centrālā Maskavā, nav saprotams. Imants Sulainis strādā Grand Rapidos kā deju skolotājs. V. Z.

Tēvs 102 gadus vecāks par dēlu

Kā ziņo Reitera ziņu aģentūra no Londonas, Maskavā pirmo reizi mūžā ieradies kāds 111 g. v. vīrs, sava 9 g. v. dēla pavadībā, par ko plašu rakstu ievietojusi Pravda. Laikrakstā minēts, ka Izaks Markovičš Skopņevs apprecējies 2. reizi 87 gadu vecumā, un 102 g. v. viņam piedzimis dēls Vjačeslavs.

KANADĀ

TORONTO

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas jauno mācības gadu uzsākot, tajā pieteicās jau 93 bērni, pie kam lielākais skaits — 33 — vecāko grupā no 11—14 gadiem. Darbu uzsākot svētdienas skolas audzēkņi un vecāki piedalījās kopīgajā dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā, ko vadīja draudzes mācītājs A. Lūsis. Bērnu kollektē tika saziedots $12,-, ko mazie ziedotāji nolēmuši nodot dievnama iegādes fondam. Svētdienas skolu arī šogad vadīs enerģiskā Anna Kurse, darbojoties arī iepriekšējā gada 10 audzinātājiem. Pēc māc. A. Lūša manuskripta sagatavota piemērota grāmata svētdienas skolas vajadzībām par Jēzus labiem darbiem. Tuvākā laikā draudze izdos svētdienas skolai piemērotu dziesmu grāmatu, kurā uzņemtas 60 garīgas dziesmas. Svētdienas skola darbosies tāpat kā iepriekšējā gadā pārmaiņus — vienu svētdienu Sv. Jāņa un vienu svētdienu Sv. Trīsvienības baznīcā, mācības sākot pusstundu pirms dievkalpojuma.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotā koncerta ieejas biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas latviešu veikalos „Lotos", „Calla", „Litle Riga" u. c. Koncertā piedalīsies soprāne V. Aigare - Ūbelīte no Klīvlendas, ASV, un vīru dubultkvartets Kalvis. Koncerts notiks svētdien, 28. septembrī, pl. 3,00 p.p. Sv. Jāņa baznīcā.

● Lai atlicinātu vairāk laika draudzes sabiedriskam darbam, Sv. Jāņa draudze dievkalpojumus (sākot ar oktobra mēnesi, iesāks nedaudz agrāk — plkst. 2.00 dienā.

● Austrumu ev. - lut. draudzes dāmu komiteja rīko 28. septembrī tūliņ pēc dievkalpojuma, kas sāksies pl. 2,30 p.p., Sv. Barnabas baznīcas telpās draudzes vakaru ar piemērotiem priekšnesumiem un tējas galdu. Dāmu komitejas gadskārtējais bazārs paredzēts 2. novembrī Sv. Barnaba baznīcas telpās.

● 15. septembŗa vakarā Toronto Women's College slimnīcā pasaulē nācis jauns pilsonis, kas pavairojis Locānu ģimeni un reizē arī latviešu saimi Kanadā.

NIAGARA

● Niagarā un apkārtnē plaši pazīstamais sabiedriskais darbinieks, Niagaras latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks agronoms Paulis Treijers ģimenes, radu un draugu pulkā 2. septembrī atzīmēja savu 50. dzimšanas dienu. Treijers bija pirmais Niagarā, kuŗa ierosmē nodibināja draudzi un citus sabiedriskus pasākumus. Viņa ierosmē un vadībā sarīkoja pirmās Draudzības dienas Niagarā, kuŗas tagad kļuvušas populāras un notiek katru gadu. Tās dod vietējai draudzei labu materiālu atlikumu draudzes nama fondam.

● Daļa tautiešu, kuŗi strādāja pie Hydro spēkstacijas būves Niagarā, tiek pārcelti tādā pašā darbā uz Toronto, jo Niagarā šie būvdarbi tuvojas nobeigumam. Savas ģimeņu mājas Niagarā pārdevuši un tādas iepirkuši Jauntoronto: R. Kalniņš, P. Ruņģis, Salmens un Jakševics. Sakarā ar daudzu tautiešu pārcelšanos uz dzīvi Toronto, Niagarā sabiedriskā rosība apsīks.

● Pirms dažām dienām pēc ārstēšanās South Waterloo Memorial Hospital, Toronto atgriezušies pie saviem piederīgajiem š. g. 3. maijā auto katastrofā smagi cietušie tautieši Jēkabs Miškins un Hermanis Menska. Abi tik tālu atveseļojušies, ka var ārstēties mājās. J. Miškins staigā ar kruķu palīdzību, bet H. Menska spiests lietot braucamo krēslu. Abi tautieši strādāja Niagarā pie Hydro spēkstacijas būves. Viņi vēl ilgu laiku būs darbam nespējīgi. S.

LATVIJAS UNIVERSITĀTI PIEMINOT

Tradicionālos Latvijas universitātes dibināšanas atceres svētkus Akadēmisko organizāciju apvienība Toronto šogad rīkos piektdien, 26. septembrī, plkst. 8 vakarā sv. Andreja baznīcas zālē. Akadēmisko runu par tematu „Radiācija un ģenētika" teiks Dr. agr. Ed. Reinbergs.

Mūzikālajā daļā piedalīsies Toronto latviešu kamermūzikas ansamblis (V. Svenne, V. Bērziņš, K. Tūters), baritons Alberts Vītols un čellists Kaspars Tūters. Pavadīs Erika Freimane. Jaunie mākslinieki atskaņos vairākus mūsu komponistu retāk dzirdētus skaņdarbus.

Pēc akta un koncerta paredzēta pakavēšanās pie kafijas tases. Šo sarīkojumu laipni lūgti apmeklēt visi tautieši, lai godinātu mūsu universitātē veikto mācības spēku un studentu darbu, kas bijis veltīts Latvijas valsts celšanai un veidošanai.

MĀCĪSIMIES ANGLISKI

Ar 22. septembri Toronto skolās sāksies vakara kursi jaunkanadiešiem, kuŗos mācīs angļu valodu un iepazīstinās ar dzīvi Kanadā un Kanadas iedzīvotājiem. Kā zināms, reģistrēšanās bija jāizdara līdz 18 septembrim, bet redakcijā saņemta informācija, ka vēl ir iespēja reģistrēties skolās 22. septembŗa vakarā pirms mācību sākuma.

Šīs skolas ļoti ieteicams apmeklēt, jo tajās pat tādi, kas nav nemaz pratuši angļu valodu, ir iemācījušies angliski runāt, lasīt un rakstīt. Ir dzirdēts, ka viens otrs atturas no šo kursu apmeklēšanas, aizbildinoties, ka skolotāji esot angļi un tie tik un tā nevarēšot valodu iemācīt tādiem, kas nemaz neprot angliski. Tā tas nav. Skolās ir tādas metodes, ar kuŗu palīdzību iemāca katru. Tāpēc ieteicams izmantot šo izdevību, ko Kanadas valdība izkārtojusi gandrīz pilnīgi bez maksas, mācot valodu un citus priekšmetus. Pie tam vēl mācības notiek vakaros, kad lielais vairums ir no darba brīvi. Nav jāaizmirst tas apstāklis, ka, jo ilgāk šai zemē dzīvo, jo labāk ir jāpārvalda šīs zemes valoda. Gluži dabiski, arī darba vietas tam piešķirs vērību. Ja cilvēks nodzīvojis šai zemē tepat 10 gadu, tam kaut cik jāpārvalda šīs zemes valoda, lai varētu cerēt uz avansēšanu darbā vai arī ieņemt savai profesijai atbilstošu vietu. Ja pa šiem gadiem nekas netiek darīts valodas apgūšanas ziņā, kad iespējas netiek liegtas, tad katrs darba devējs to attiecīgi novērtēs un redzēs, ka pats darbinieks nepiešķir pienācīgu vērību, lai iemācītos valodu un reizē sevi labāk situētu.

ANGĻU VALODAS KURSI TORONTO UNIVERSITĀTĒ

Toronto universitāte, sākot ar 8. oktobri, rīko 20 stundu lekciju ciklu tiem jaunkanadiešiem angļu valodā, kam jau ir kādas priekšzināšanas. Lekcijas notiks vakaros, pl. 8, universitātes koledžas ēkā, un kursa cena ir — $20,-. Mācības notiks mutvārdos un rakstos. Ieteicama iepriekšēja reģistrēšanās.

DEMOKRATIJAI VAJADZĪGS LĪDZSVARS

(C.S.) Nesen izsludināja papildus vēlēšanas uz divām deputātu vietām Kvebekas un Ontario leģislātūrās. Valdīja pārliecība, ka Ontario provincē abas vietas ir nodrošinātas valdošai progresīvi - konservātīvo partijai.

Jādomā, ka pārējās partijas bija par to pārliecinātas, jo tās pat nepūlējās sacensties pēc šīm vietām, bet pielaida, ka tās ieņēma konservātīvo nominētie kandidāti aklamācijas kārtībā.

Tas pats notika Kvebekas provincē, bet tur tā bija premjēra Duplesisa Union Nationale valdība, kuŗai pierakstīja tādu spēku, ka opozīcijas partijas pat neuzstādīja kandidātus.

Ja pārāk bieži valdībai dod aklamāciju, tā var iedomāties, ka vispār nav nozīmes rīkot vēlēšanas.

Opozīcijas partijas nevar iegūt parlamentā vietas, ja tās nemaz neuzstāda kandidātus. Jācer, ka šāda mazdūšīga izturēšanās neietekmēs publikas interesi politikā. Demokratijai vajadzīgs spēku līdzsvars, ja tā grib būt veselīga.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

ONTARIO INSURANCE AGENTS ASSOCIATION
V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

TRAĢISKI NOSLĒDZIES MŪŽS

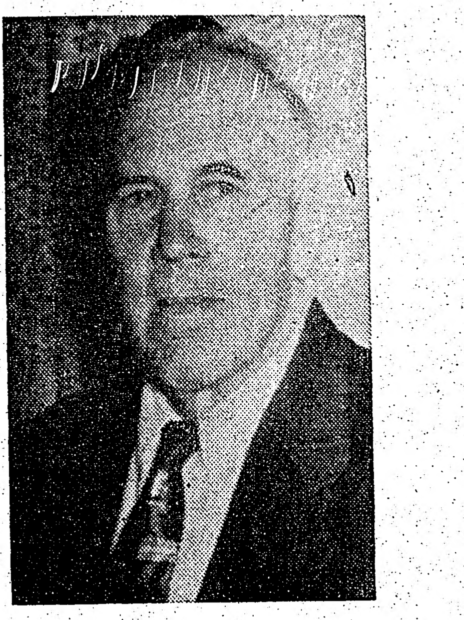

Grand Rapidi, Mich. (V.Z.) — 11. septembŗa rītā ceļā uz darbu 69 gadus vecais Jānis Plāte, netālu no Kīlera mašīnu fabrikas, spraucies cauri ielas malā noparkotai mašīnu rindai un nav pamanījis, ka lielā ātrumā tuvojas kādi citi spēkrati. Straujā triecienā tie skāruši Plāti un viņš notriekts gar zemi, ar smagiem ievainojumiem galvā un citās ķermeņa daļās. Nekavējoties cietušais nogādāts St. Mary slimnīcā, bet tur atlicis vienīgi konstatēt viņa nāvi. Nelaiķis atstāj dzīves biedri, divus dēlus, vienu meitu dzimtenē, vairākus mazbērnus un citus radus. Jānis Plāte bija no Doles pag., kur viņam piederēja lauksaimniecība, arī šai krstā viņš bija iepircis māju un gatavojās nākošajā gadā svinēt savu 70 gadu jubileju, bet nu liktenis izdzēsa šī skaidrā un gaišā cilvēka mūžu.

TLB sestdienas skolas

vecāku sapulce š. g. 29. septembrī, pl. 7,30 skolas telpās, sv. Andreja baznīcas zālē. Pl. 8 pilnsapulce būs pilntiesīga pie katra dalībnieku skaita.

Darba kārtībā — skolas darbs un vecāku pārstāvju vēlēšanas.

A. Martinsone,
Skolas padomes pr-de.

LASĪTĀJU vēstules

LATVIEŠU GRĀMATAS ĀRZEMJU BIBLIOTĒKĀS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izlasot M. K. vēstuli LA 3. septembŗa n-rā, kuŗā autors runā par latviešu grāmatām Toronto bibliotēkā un nobeidz ar aicinājumu: „Lasītāji, neaizmirstiet, ka latviešu grāmata gaida savus lasītājus arī kanadiešu bibliotēkā," man gribētos piemetināt: „Un latviešu grāmatizdevēji — neaizmirstiet nosūtīt pa vienam no saviem izdevumiem uz pasaules ievērojamākajām bibliotēkām! . . . "

Nesen laimējās dažas dienas pavaļīt Kongresa bibliotēkā Vašingtonā (Library of Congress, Washington, D.C.). Tur daudz latviešu grāmatu un izdevumu, sevišķi no brīvās Latvijas laikiem, bet arī Vili Lāci, Andreju Upīti un Jāni Sudrabkalnu Vašingtonā var lasīt vairākās valodās un daudzos izdevumos. Tikai trimdas izdevumiem veltītā nodaļa ir trūcīga. Bibliotēkas vadītāji norādīja, ka neesot iespēja apzināt visus jaunizdevumus un tos iegādāties.

Varbūt grāmatu un žurnālu izdevēji varētu palīdzēt? Būtu jauki, ja vienā vietā rietumos atrastos visi iespējamie latviešu izdevumi. Kongresa bibliotēka Vašingtonā, liekas, būtu ideālākā latviešu grāmatu krātuve Rietumu pasaulē.

L. Zandbergs, Hamiltonā

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC., TORONTO. PL 9 - 0266.

TRAĢISKI NOSLĒDZIES MŪŽS

Grand Rapidi, Mich. (V.Z.) — 11. septembŗa rītā ceļā uz darbu 69 gadus vecais Jānis Plāte, netālu no Kilera mašīnu fabrikas, spraucies cauri ielas malā noparkotai mašīnu rindai un nav pamanījis, ka lielā ātrumā tuvojas kādi citi spēkrati. Straujā triecienā tie skāruši Plāti un viņš notriekts gar zemi, ar smagiem ievainojumiem galvā un citās ķermeņa daļās. Nekavējoties cietušais nogādāts St. Mary slimnīcā, bet tur atlicis vienīgi konstatēt viņa nāvi. Nelaiķis atstāj dzīves biedri, divus dēlus, vienu meitu dzimtenē, vairākus mazbērnus un citus radus. Jānis Plāte bija no Doles pag., kur viņam piederēja lauksaimniecība, arī šai krstā viņš bija iepircis māju un gatavojās nākošajā gadā svinēt savu 70 gadu jubileju, bet nu liktenis izdzēsa šī skaidrā un gaišā cilvēka mūžu.

TLB sestdienas skolas

vecāku sapulce š. g. 29. septembrī, pl. 7,30 skolas telpās, sv. Andreja baznīcas zālē. Pl. 8 pilnsapulce būs pilntiesīga pie katra dalībnieku skaita.

Darba kārtībā — skolas darbs un vecāku pārstāvju vēlēšanas.

A. Martinsone,
Skolas padomes pr-de.

LASĪTAJU vēstules

LATVIEŠU GRĀMATAS ĀRZEMJU BIBLIOTĒKĀS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izlasot M. K. vēstuli LA 3. septembŗa n-rā, kuŗā autors runā par latviešu grāmatām Toronto bibliotēkā un nobeidz ar aicinājumu: „Lasītāji, neaizmirstiet, ka latviešu grāmata gaida savus lasītājus arī kanadiešu bibliotēkā," man gribētos piemetināt: „Un latviešu grāmatizdevēji — neaizmirstiet nosūtīt pa vienam no saviem izdevumiem uz pasaules ievērojamākajām bibliotēkām! . . ."

Nesen laimējās dažas dienas pavaļīt Kongresa bibliotēkā Vašingtonā (Library of Congress, Washington, D.C.). Tur daudz latviešu grāmatu un izdevumu, sevišķi no brīvās Latvijas laikiem, bet arī Vili Lāci, Andreju Upīti un Jāni Sudrabkalnu Vašingtonā var lasīt vairākās valodās un daudzos izdevumos. Tikai trimdas izdevumiem veltītā nodaļa ir trūcīga. Bibliotēkas vadītāji norādīja, ka neesot tie spējā apzināt visus jaunizdevumus un tos iegādāties.

Varbūt grāmatu un žurnālu izdevēji varētu palīdzēt? Būtu jauki, ja vienā vietā rietumos atrastos visi trimdas latviešu izdevumi. Kongresa bibliotēka Vašingtonā, liekas, būtu ideālākā latviešu bibliotēka brīvā Rietumu pasaulē.

L. Zandbergs, Hamiltonā

…manuskriptus saīsināt.
…neuzglabā, ko vēlēšanos sūtīt…
…marka.
…ājiem parakstītajos rakstos izteiktās…
…ias viedoklim.

Dr. iur. T. Sanders

PAGĀTNES LAPASPUSES ŠĶIRSTOT

1905./1911. gadi

3.

Ja tagad metam skatu atpakaļ pagātnē un vaicājam, vai 1905. gada revolūcija devusi latvju tautai kaut ko pozitīvu, tad jāatbild ar noteiktu nē. Tautas nestie upuri bija pilnīgi veltīgi. Bet ja revolūcijā būtu ierauta latvju tautas lielākā daļa un vēl ar Rīgas latviešu biedrības piedalīšanos, kas tad būtu noticis? Krievijā cara režīms tā kā tā nebūtu kritis ,bet izrēķināšanās ar mums tad būtu vēl drausmīgāka. Tad soda ekspedīcijas „ienaidnieku iebiedēšanai" nodedzinātu ne tikai atsevišķas mājas vien, bet iespējams, ka uguni pielaistu pie sētām masveidīgi. Uz to krievi bija „meistari" jau no Jāņa Briesmīgā laikiem. Pieminētais teikums „ienaidnieku iebiedēšanai" ņemts no krievu himnas „Dievs, sargi ķeizaru", kur Visuvarenais tiek lūgts, lai cars varētu valdīt „na strach vragam". Cik dīvaini, ka šis lūgums piepildījies nevis pie tiem krieviem, kas to dziedāja, bet pie boļševikiem, viņu Staļina un tagad Chruščeva, kuŗu priekšā ienaidnieki trīc. Pēdējais izteic atklātus draudus visai pasaulei, un šie draudi kļūst aizvien draudīgāki.

Bet atgriezīsimies atpakaļ pie pagātnes. Tāpat cietumos ieslodzītu vēl vairāk un izsūtītu uz Sibiriju nometināšanai, ja latviešu vairākums būtu aktīvs revolūcijā. Vai tad būtu piedzīvots 18. novembris 1918. gadā? Vai maz būtu dzīvi palikuši latvju patrioti, kas varētu uzņemties cīņu par Latvijas neatkarību? Vai Ulmanis pie tādiem apstākļiem būtu atgriezies Latvijā? Un ja arī visi nebūtu izkauti, bet palikuši daži, vai tie nespēkā nenoliktu ieročus, kad boļševiki sāka iesoļot Latvijā, bet vācieši atkāpās. Sociālisti tad vairs neticēja brīvai Latvijai, rēķinājās ar boļševiku pārspēku, un Liepājā izstājās no Tautas Padomes, tā metot šauteni krūmos. Kas zina, vai tad maz būtu piedzīvojuši jaukos neatkarības gadus un vai sovjetu valdīšana nebūtu nodibinājusies jau no paša sākuma pēc Vācijas sabrukuma.

Mēģinājumus sacelties pret apspiedējiem ne vienmēr var attaisnot. Ir brīži, kad tie atnes tikai ļaunumu. Vai mēs varētu tagad kūdīt latvju tautu uz sacelšanos pret sarkaniem varmākām? Vai tas nebūtu neprāts? Ungārijas piemērs to liecina jo skaidri. Protams, ja sacelšanās notikusi spontāni, tad nevar vainot pašu tautu par izdarītām kļūdām. Bet ja sacelšanās tiek izdarīta organizēti resp. to vada kāda grupa vai kādi politiķi, tad tie atbild arī par sekām. Tas pats sakāms par atsevišķiem terrora aktiem pret apspiedējiem. Bieži tas apspiešanu vēl tikai paasina.

Augstāk jau ieminējos par cara Aleksandra II nogalināšanu. Pēc viņa nāca Aleksandra III reakcija, kas nepielaida ne tikvien plānoto konstitūciju, bet likvidēja arī citas projektētās un pasāktās reformas. Reakcija turpinājās visu Aleksandra III valdīšanas laiku, un to pārņēma turpināšanai dēls Nikolajs II.

Ungārijas sacelšanos es novērtēju negātīvi. Tā tikai apturēja „titoisma" izplatīšanos tālāk citos satelitos, kā Rumānijā, Čechoslovakijā un Bulgārijā. Tur tikai gaidīja, kas notiks ar Ungāriju. No redzētā visi trūkās. Vajadzēja palikt pie Nadža komūnisma, un bija kļūda, ka kustība vērtās par antikomūnistisku. Pilsoņi nedrīkstēja izlekt, un iziet uz ielām. Vēl nebija viņu laiks pienācis. Nadža nostiprināšanās, tāpat kā Gomulkas panākumi Polijā, būtu bijis signāls uz tādu pašu kustību citās satelitu valstīs. Šie vēji pūstu tad no visiem satelitiem, vispirms uz inkorporētām republikām un beidzot uz pašu Krieviju. Ja tagad gribētu gāzt Polijā Gomulku, un tauta izietu uz ielām, un strādnieki uzsāktu streiku, vai tas būtu prātīgi? Rezultāts būtu bijis — „poļu sociālisma" likvidēšana. Ir jāgaida, kamēr auglis nobriest, un pats krīt no koka. Tad ir laiks koku purināt.

Fr. Veinbergs, kā jau pieminēju, neticēja sekmīgai revolūcijas iespējamībai Krievijā un baidījās no tās kā no ļaunuma latvju tautas labā. Tomēr, ka šāda revolūcija varētu izvērsties arī par komūnistisku, kur visradikālākie elementi sagrābs varu savās rokās, kā tas notika drīz pēc cara gāšanas 1917. gadā, par to, cik atceros, F. Veinbergs nebija tolaik ne rakstījis, ne runājis. Bet varbūt es maldos, un varbūt arī to šis ar tālu skatu vērojošais politiķis būs paredzējis. Diemžēl, man tagad trimdā nav izdevies Veinberga rakstus pārbaudīt. Cik esmu runājis ar vecākiem par mani pazinām, arī tie neatceras šo mūs pašlaik interesējošo jautājumu. Bet viens krievu valstsvīrs, un proti — Stolipins, kas atradās valdības priekšgalā, laikā no 1906.-1911. g., apkaŗodams sociālistus un ar stingru roku atjaunodams mieru un kārtību Krievijā, kādā savā runā bija izteicies: „Ja būtu radies kāds traks cilvēks, kas šajā laikā dotu ar vienu spalvas vilcienu visas politiskas brīvības Krievijā, tad jau otrā dienā Pēterpilī spriestu strādnieku deputātu padome, kuŗa pēc pus gada ierautu Krieviju ugunsellē." Šie Stolipina vārdi, attiecinot tos uz 1917. gada revolūciju, izrādījās pravietiski. Tādēļ pilnīgi pamatoti varētu vaicāt, vai arī 1905. g. revolūcija, kas uzliesmoja Baltijā, Polijā, Kaukazā un vairākās centrālās gubeŗņās, nebūtu izvērtusies par boļševistisku, ja tā uzvarētu? Ar 1917. gada revolūciju tas notika. Kādēļ domāt, ka 1905. gadā sociālisti būtu grožus noturējuši? Starpības periods ir tikai 12 gadu. Nedomāju, ka kaŗš ar Vāciju būtu boļševikiem devis lielākas izredzes. Boļševiki nāca pie varas apvērsuma ceļā, gāžot Kerenska valdību. Šis sociālistu pārstāvis, kam rokās bija visa vara (viņš bija ministru prezidents un arī kaŗa ministrs) liedzās spert stingrus soļus pret komūnistiem. Vai 1905. gadā nebūtu noticis tāds pats apvērsums, ja boļševiki paši jau nesēdētu valdībā. Tad demokratiskās valsts iekārtas vietā, par ko sapņoja arī tā laika krievu brīvdomātāji — kadeti (par kadetiem sauca konstitūcionālos demokratus pēc pirmiem burtiem „k" un „d". Viņu galvenais domu izpaudējs bija laikraksts „Reč".), mēs būtu piedzīvojuši komūnistisku diktātūru jau toreiz. Un vai tad arī lielvalstis neatstātu Krieviju savam liktenim un neiejauktos viņas iekšējās darīšanās, kā tas notika pēc 1917. gada, un daudzās citās valstīs pēc Otrā pasaules kaŗa? Katrā ziņā uz angliju nebija no cerēt. Bet uzsāktās slavofiļu politikas dēļ, attieksmes ar Austro-Ungāriju bija kļuvušas vēsas, ja neteiktu — brīžiem tieši sliktas. Un arī Vācija, par Franciju nemaz nerunājot, nebūtu nākusi palīgā. Visas šīs varbūtības, par kuŗām te runāju, ir jautājumi nopietnai pārdomai, jo esam vēl paši dzīvi aculiecinieki šīm revolūcijām un diviem pasaules kaŗiem.

Šīs rindiņas rakstot, man nāk prātā Arveds Bergs. Nez ko viņš tagad teiktu? Atceros viņu beidzamo reizi, kad nejauši ar viņu tikos pie Basteja kalniņa Rīgā. Tas bija jau pēc Saeimas „ievēlēšanas" 1940. gadā. Es viņu apturēju un vaicāju, ko viņš domā par kaŗu. Bergs atbildēja, ka sabiedrotie beigu beigās atkal uzvarēs un Vācija kaŗu zaudēs, tāpat kā Pirmo pasaules kaŗu. Izteicos, ka viņam taču ir bīstami uzturēties Rīgā, un vai nederētu kur pazust, varbūt laiki atkal drīzi grozās. Uz to viņš atbildēja, ka pēc 15. maija viņš vairs nekas neesot bijis un ar politiku neesot nodarbojies. Vai šī atbilde neskanēja naīvi no tik

(Nobeigums 4. lpp.)

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

AR KĀDU BOMI TRIMDINIEKIEM JĀGĀŽ PA GALVU?

Par latviešu dziesmu svētkiem Ņujorkā saka, ka tie bija latvešu mākslas (kopkoŗu un jaundarbu koncerti), rakstniecības (rakstnieku diena) un zinātnes (referāti kultūras nedēļā) manifestācija, kam bija jāsakustina jau iesnaudušie trimdas ūdeņi jaunai nacionālai viļņošanai vai pat cīņas vētrai. Jo — tēvu zemei tik grūti laiki . . .

Žēl, visi ūdeņi — nemiers un cerības — nesaviļņojās, bet tās straumes, kas sakustējās, sāk jau lēnām aprimt.

Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš savā aktuālajā referātā Kultūras nedēļā atkārtoti ierosināja (pirmo reizi Detroitas kongresā) no jauna pārvērtēt un formulēt latviešu trimdas ideoloģiju, dibinoties uz nenoliedzamā fakta, ka latviešu trimdinieki ir sadalījušies divās grupās: tie, kas atgriezīsies brīvā Latvijā, un tie, kas neatgriezīsies; bet cīnīties par Latvijas brīvību grib abas grupas.

Tas bija viens no vissmagākajiem akmeņiem trimdas ezerā, bet — saviļņojuma nekāda. Pat nekādas atbalss. Un runātājs taču bija vislielākā trimdas sabiedriskā autoritāte — kaut pēc sava amata.

Ar kāda kalibra bomi trimdiniekam būtu jāgāž pa galvu? Autoritātes vien, acīmredzot, nepietiek.

KAŖŠ IR VISU LIETU TĒVS

Bīskaps J. Rancāns apmeklēja vairākus latviešu katoļu centrus ASV. Būdams politikis, viņš runāja arī par nacionālo politiku, tā pieskaroties trimdas ideoloģijai. Bīskaps dibinās uz dievišķo ideoloģiju — par maz Latvijas satversmē bijis Dieva likumu, tādēļ tagad tādas ciešanas. Lūdzieties un strādājiet — Latvijai, tad brīvību atgūsim — ir augstā gana trimdas ideoloģija.

Bet kāds sabiedriskais darbinieks lūdzās bīskapu — **nevis mieru, bet kaŗu mūsu dvēselēs dodiet!** Tai jābūt trimdas ideoloģijai.

Heraklits reiz gudri sacīja: „Kaŗš ir visu lietu tēvs." Tātad, arī Latvijas brīvības!

ARĪ TĀ TEICA HERAKLITS

Sūtnis Kārlis Zariņš neapnicis aicina visus trimdas latviešus vienoties vienā tēvu zemes mīlestības partijā, ticēt un strādāt Latvijai.

Kādā latviešu centrā ASV viesojas bīskaps J. Rancāns. Runu saka bij. Saeimas deputāts un ministrs V. Bastjānis. Viņš uzrunā bīskapu par „prezidenta kungu" un aicina visus trimdiniekus apvienoties ap likumīgo Latvijas valsts augstāko pārstāvi — valsts prezidentu J. Rancānu.

V. Bastjānis neminēja sūtni Kārli Zariņu vārdā, bet sacīja, ka ir tādi, kas aicina latviešus iestāties vienā tēvu zemes mīlestības partijā, bet paši ar darbiem parādot pretējo un neatzīstot Saeimas priekšsēža vietnieku par valsts prezidentu trimdā.

V. Bastjāņa argumenti par labu bīskapam Rancānam: visu Saeimas deputātu (brīvajā pasaulē) vienbalsīgs lēmums un piecu Latvijas senātoru atzinums. Vai nepietiek?

Bet vecais Heraklits teica: Panta rei (viss plūst)! Nevienam nav dots divreiz iekāpt tai pašā straumē.

Arī Latvijas likteņu upē straumes tecējušas bangās un vētrās.

Saturns.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

ASIŅAINĀS VASARAS ATSKAŅAS

SPECIĀLRAKSTS NO TIESAS ZĀLES PAR SPRIEDUMU LIETUVAS ŽIDU IZNĪCINĀŠANAS VADĪTĀJIEM

Šī gada vasarā, kuŗa Rietumvācijas tiesu darbībā iezīmējās ar daudziem procesiem pret Hitlera Vācijas koncentrācijas nometņu bijušajiem uzraugiem, pats plašākais bija tā sauktais „Ulmas process" pret Lietuvas žīdu iznīcināšanas vadītājiem 1941. gada vasarā. Š. g. 29. augustā pret toreiz vadošajiem vainīgajiem, galvenokārt Tilzītes gestapo darbiniekiem, pasludināts spriedums, ar kuŗu 49 g. v. bijušais Tilzītes gestapo vadītājs Bēme (Böhme) sodīts ar 15 gadiem spaidu darbos. Pārējie apsūdzētie: Verners Hersmans (53 g. v.), Bernhards Fišers-Švēders (54 g. v.), Verners Kreucmans (49 g. v.), Francs Bērents (46 g. v.), Gerhards Karstens (53 g. v.), Edvīns Sakuts (48 g. v.), Verners Šmits-Hammers (51 g. v.) un Vilems Harms (65 g. v.), sodīti ar spaidu darbiem no 10 līdz 3 gadiem. Vienīgais procesā apsūdzētais lietuvietis — Pranas Lukijs — bijušais Drošības policijas šefs Kretingā, sodīts ar 7 gadiem spaidu darbos. Sodu kopsummā, Ulmas procesā sanāk apmēram 70 gadu.

No garā tiesas procesa, kuŗa laikā divi liecinieki — bijušo un tagadējo laiku vācu kriminālpolicijas augstāki ierēdņi, paši smagi noslogoti Lietuvas žīdu iznīcināšanas lietā, devās pašnāvībā, nevar neatzīmēt dažus tiesa procesa momentus, kuŗos apsūdzētie Lietuvas žīdu iznīcināšanu pamatoja ar SS pausto uzskatu, ka bijis jāatbrīvojas no komūnistiskajiem partizāniem.

Bijušie vācu armijas pretizlūkošanas virsnieki šo partizānu versiju atspēkoja, jo 1941. gadā Baltijas valstīs komūnistu partizānu nav bijis, un nacionālie partizāni cīnījušies pret komūnistiem. Tad apsūdzētie visu vainu mēģināja uzvelt lietuviešiem. Hitlera un Himlera personiski pavēlēto Baltijas valstu žīdu iznīcināšanu vāciešiem bijis uzdots maskēt kā vietējo tautu „spontānu tīrīšanas akciju", bet tai neesot bijuši sevišķi panākumi, jo, kā procesā pierādījās — vienīgi kādas Kauņas partizānu vienības vadītājs ar saviem vīriem nodedzinājis dažas sinagogas un žīdu mājas, šos žīdus eksekutējot. Tā sauktās „paštīrīšanas" akcijas neveiksmības dēļ vācu SS pati bijusi spiesta ķerties pie žīdu iznīcināšanas, ar pavēlēm un draudiem dažreiz piesaistot arī vietējos spēkus.

Ulmas procesā pierādījās, ka žīdu iznīcināšanai piekritis arī toreiz Rīgā rezidējošais reichskomisārs Loze un citi tagad pensionēti vai amatos esoši vācieši, kādēļ apsūdzēto aizstāvji lūdza tiesu atturēties no „dubultās morāles" lietošanas, jo tiesas priekšā kā apsūdzētie esot tikai eksekūciju vadītāji, kas paklausījuši pavēlēm, nevis toreizējās akcijas plānotāji pie rakstāmgaldiem. Tiesas procesā tomēr pierādījās, ka apsūdzētie savā starpā vai kāvušies, lai tiktu pie Lietuvas žīdu iznīcināšanas vadīšanas, un, piemēram, bijušais Šauļu apgabala komisārs (Gewecke) liecināja, ka viņam žīdus sava apgabala geto izdevies paglābt kā vajadzīgo darba spēku, draudot pat pret eksekūciju komandām mest vācu kārtības policijas un apbruņoto lietuviešu partizānu spēkus.

Bez atbaidošajām eksekūcijas ainām, no kuŗām kādu „paraugu" skatoties noģīdis pat Himlers, kā izrietēja vismaz no 173 liecinieku liecībām, eksekūciju komandu vīriem un viņu vadītājiem vēlāk rādījušās nošauto vīzijas, kam sekojuši nervu sabrukumi.

Tiesa atzina, ka apsūdzētie iznīcinājuši vismaz 5.000 Lietuvas žīdu ne vien neizmērojama rasu naida ietekmēti, bet arī citu zemisku iemeslu dēļ.

Prokurors Lietuvas žīdu iznīcināšanu apzīmēja par slepkavību arī pēc toreizējiem Hitlera Vācijas likumiem, kādēļ visiem apsūdzētiem pieprasīja mūža spaidu darbus.

Ulmas zvērināto tiesa apsūdzētajiem piesprieda jau iepriekš minētos sodus, un spriedumu, gan bālām sejām, bet bez nožēlošanas jūtu izpaudumiem (kāds gadījās tikai vienam notiesātajam), apsūdzētie uzņēma ciniski smaidot vai auksti vienaldzīgi. Process un spriedums, kā secināms no vācu kaimiņvalstu preses pārstāvju izteikumiem, arī viņu presē radīšot zināmu gandarījumu.

As.

PA GADU KĀPNĒM

20. septembrī 75 dzīvības gada robežu Grand Rapidos pārkāpj bijušais Vaives pagasta sekretārs Eduards Sliede. Ed. Sliede dzimis 1883. g. 20. septembrī kā lauksaimnieka dēls, mācījies Priekuļu ministrijas un Cēsu pilsētas skolās. Tālāk pašmācības ceļā sagatavojies turpmākām dzīves gaitām. 1905. g. Ed. Sliedi Cēsu apriņķa Zemnieku lietu komisārs pieņem par rakstvedi. Taisni toreiz bija „trakais gads", kad tika dedzinātas muižas, iznīcināti pagasta archīvi, izlaupītas pagasta valžu kases un nošauti nevainīgi cilvēki. Kad agrākās pagastu valdes stājās atkal pie savu pienākumu pildīšanas, vajadzēja dokumentus un dažādus izrakstus, jo daudzās vietās pagastu kancelejas bija iznīcinātas. Tos izsniedza komisāra kanceleja, kas prasīja no šīs iestādes darbiniekiem lielu piepūli. Ar sevišķu atsaucību šinī pasākumā piedalījās Ed. Sliede. Pie Zemnieku lietu komisāra Sliede sabija līdz 1909. g., un no šī laika līdz 1915. g. aprīļa mēnesim bija Vietalvas-Odzienas un Iršu pag. sekretārs. Tajā pašā gadā tiek iesaukts armijā un piedalījies uzbrukuma gājienos pret vāciešiem pie Daugavpils un Rīgas frontē un Ziemassvētku kaujās pie Ķemerēm un Slokas. Pēc atgriešanās no kaŗa gaitām, 1918. g. ievēlēts par Vaives pag. sekretāru, un šo amatu pildīja līdz 1944. gadam, kad vajadzēja doties bēgļu gaitās.

Līdz ar jubilāru Vācijā atradās arī dēls Juris un dzīves biedre, kuŗa pēc vairāku gadu slimošanas mira un tika apbedīta Lībekas kapos. Arī Ed. Sliede pārcieta smagu māgas operāciju ,bet izveseļojās un kopā ar dēlu 1951. g. ieradās ASV, GRAND Rapidos. Pēdējais šeit beidza kolledžu un tagad kā brīvprātīgais dien amerikāņu armijā un turpinās studijas inženierzinātnēs.

Dienot armijā, Ed. Sliede izpelnījies Jura krustu un Stanislava ordeni, bet par sekmīgu darbu Latvijas pag. pašvaldību dienestā — Triju zvaigžņu ordeni. Pēc ieceļošanas ASV Sliede strādāja fabrikā, bet tagad pensionējies un dzīvo paša iepirktajā mājiņā, daudz lasa un pa reizei raksta savas atmiņas.

V. Z.

Savienotās VALSTĪS

ŅUJORKĀ

◉ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes bērnu vasaras kolonijā, kuŗai līdz šim nav vēl izraudzīts īpašs nosaukums, šogad piedalījās 114 bērni. Draudzes svētdienas, resp. septiņas sestdienas skolas uzsākušas darbību pagājušās un šīs nedēļas nogalē. Vidusskolās mācības sāksies oktobrī. Sākušās arī iesvētīšanas mācības. Iesvētīšana notiks 2. novembrī.

INDIĀNĀPOLĒ

◉ Indiānas latviešu biedrības sarīkojumā 6. septembrī St. John's Evangelical and Reformed baznīcas apakšstāva telpās notika rakstnieka Rūdolfa Blaumaņa 50 gadu atceres vakars. Par rakstnieka dzīvi un darbiem referēja viesis no Čikāgas — skolotājs un jaunatnes audzinātājs Herberts Kreicers. Referātam sekoja mūzikāli priekšnesumi, dziesmas un deklamācijas.

◉ Indiānas latviešu akadēmisko organizāciju (Indiānas latviešu akadēmiskās kopas, Indiānas latviešu korporāciju kopas, Indiānas latviešu studentu kopas un LKSA „Dzintars" Indiānāpoles nodaļas) kopējā sarīkojumā sestdien, 27. septembrī, plkst. 19.30, Antlers viesnīcas Zelta zālē notiks gadskārtējais Latvijas universitātes dibināšanas sarīkojums. Programmā — doktoranda Jāņa Labsvīra akadēmiskā runa „Modernais kapitālisms", mūzikāli priekšnesumi un saviesīgs vakars. Ieeja, ieskaitot vakariņas (bez dzērieniem), kungiem $3.00 dāmām — $2.00, studējošiem — $1.00. Dzērienus varēs dabūt uz vietas. G. G.

GRAND RAPIDI (MICH.)

◉ 7. septembrī Grand Rapidu un apkārtnes draudzes locekļi kopā ar bērniem bija izbraukuši uz Fallasburgas parku pie Loveles. Kuplo sanāksmi zem lielajiem ozoliem ievadīja māc. Kr. Hermanis. Pēc tam pie groziņu galdiem visi kopīgi ieturēja azaidu, par kuŗa noorganizēšanu bija rūpējusies draudzes dāmu komiteja A. Graubes vadībā. Diena, kas sākumā likās drūma un mākoņaina, drīz izvērtās saulaina, un pagāja draudzīgās pārrunās lielajiem, bet mazākajiem — rotaļās un citās spēlēs.

◉ 2. septembrī Bladžeta slimnīcā savas acis uz mūšu aizvēra Krampju ģimenes jaunā atvasīte Laima Krampe, kuŗa tikai divas dienas bija skatījusi šīs pasaules gaismu. Viņu pavadīja uz pēdējo dusu Vūdlavnas kapu kalniņā, latviešu nodalījumā, 3. septembrī. Apbedīšanas ceremoniju vadīja māc. Kr. Hermanis.

◉ Latviešu ev.-lut. Vienības draudzes kapu svētki 7. septembrī bija ļoti labi apmeklēti. Dievkalpojumu vadīja draudzes māc. J. Lazda, kas pēc tam ieradās White Cloud pilsētiņas kapos, kur iesvētīja veclatvietes Emilijas Braunas kapa pieminekli, bet viņas vīru, somu izcelsmes, pieņēma pie dievgalda. Braunu ģimenes meitas un meitu meitas runā labi latviski un nav mātes valodu nemaz aizmirsušas.

◉ Vienības draudzē 5 oktobrī būs Pļaujas svētku dievkalpojums un bazars, bet 11. oktobrī garīgs koncerts baznīcā, piedaloties dziedonei Elfridai Karlsonei Bērziņai no Kanadas.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzei Pļauja svētku dievkalpojums 12. oktobrī, kuŗu kuplinās dziedone A. Sile.

(Nobeigums 8. lpp.)

CIVĪLĀS AIZSARDZĪBAS TRENIŅI

Civīlās aizsardzības subdivizija rīko svētdien, 21. sept., plkst 2 p. p. pie Bikfordas kraujas, kas atrodas Bloor un Christi ielu dienvidrietumu stūrī, „parauga treniņus". Civīlās aizsardzības ierēdņi šai treniņā rādīs publikai, kas viss var gadīties atomu kaŗa gadījumā, un ko labi trenēta civīlās aizsardzības organizācija spēj darīt dzīvības glābšanā, ievainoto kopšanā un atbalstot bezpajumtniekus.

Visi aicināti piedalīties.

CHRUŠČEVS UN NASERS

VALENTĪNA PELĒČA CITĒTĀS ŽURNĀLISTU DOMAS NEPĀRLIECINA

Stipri pārsteidz Valentīna Pelēča jūsma, ar kādu viņš savā rakstā Nesaskaņu cēloņi (LA 74. n-rā) atsaucies uz triju žurnālistu domām par arabu nacionālo atmodu, cildinot Naseru kā nacionālu varoni — šīs kustības mūsdienu ideologu un drosmīgu cīnītāju. Bet arī es esmu rakstījis ,ka novēlētu arabiem laimes, ja viņu atmoda nenorisinātos ar Ņikitas svētību, ar viņa reālu atbalstu un viņa pasaules revolūcijas interesēs. Tāpat kā V. P. un daudzi citi, visumā neaizstāvu rietumnieku „feodālo" politiku Vidējos Austrumos, bet vienīgi šaubos par Nasera nolūkiem, centienos apvienot arabus nacionālā lielvalstī.

Un kā nu ne. Vispirms jau zīmīgi ir tas, ka arabi, kas nacionālai sadarbībai un vienprātībai mostas pat kopš Muhameda laikiem, pamosties sākuši tikai Ņikitas „lielajā tautu modināšanas" laikmetā. Pie kam pagaidām vēl tā īsti „pamodies" ir tikai senēģiptiešu augstās kultūras mantinieks pulkv. Nasers, kuŗa arabu apvienošanas izdarības visenerģiskāk atbalsta revolūciju taisīšanas lielmeistara Staļina skolnieks Ņikita Chruščevs: — tas pats Chruščevs, kas kompartijas 20. kongresa slepenajā sēdē savā pasaules iekaŗošanas deklarācijā paziņojis, ka pienācis laiks izbeigt Rietumu kapitālistu koloniālismu Āzijā u. c. Un šo koloniālismu izbeigt, sākot ar Vidējiem Austrumiem, no kuŗiem uz Eiropu plūst Rietumu civilizācijas „garīgais eliksīrs", Kremlim ir tikai viens vienīgs aukstā kaŗa ceļš: uzpūst liesmā arabu nacionālismu, ar uzticamu starpnieku palīdzību kūdot tumšās un nabadzīgās arabu masas pret viņu „apspiedējiem", angļu un amerikāņu kapitālistiem.

Un tieši to arī vērojam faktisko notikumu norisē: Chruščeva un Nasera vienveida aģitācija pret koloniālistiem Vidējos Austrumos, Kremļa ārlietu ministra, aviācijas ģenerāļa un slepeno sūtņu braucieni uz Kairo, Nasera braucieni uz Maskavu, Chruščeva vispilnīgākais morālais un iespējamais materiālais atbalsts (ieroči, kaŗa materiāli, speciālisti) un beidzot — Nasera atklāta nostāšanās komūnistu pusē pasaules politikas arēnā.

Valentīns Pelēcis airzrāda, ka Nasera vadīto arabu nacionālo centienu četrpunktu programmā ietelp apņemšanās izbeigt Rietumu dominācijas nodibinātās priekšrocības (laikam domāta nafta). Un lūk — šī taču ir gluži tā pati slepenajā sēdē Cruščeva pieteiktā pasaules revolūcijas paplašināšanas formula!

Nedomāju, ka Dallesa „aplamā" politika Vidējos Austrumos būtu Naseru iespēlējusi Chruščeva skavās. Ja Dalless nedeva milzīgo naudas summu Nīlas aizsprostam (V. P. smagākais pārmetums), tad taču arī Chruščevs to nav devis un nedos, bet slavenā komūnista un cildinātā nacionālista mīlestība no tā nepavisam nav cietusi. Gluži otrādi — ar katru dienu tā kļūst kaislāka. Laikam jau Dalless būs zinājis, ka ar dolariem Naseru no Maskavas neatpirks.

Tiesa, arī ieročus Dalless nedeva. Bet kādam nolūkam Naseram bija nepieciešami ieroči? Lūk — arabu „modināšanai", kā tas notiek Libānā, Jordānā un notika Irakā — brāļu kaŗam! Arī Izraēlas, kas ir AN locekle, iznīcināšanai un Rietumu koloniālisma izbeigšanai Vidējos Austrumos. Būdams saistīts ar Apv. Nāciju chartu un status quo Palestīnā, Dalless nedrīkstēja dot ieročus un arī nedeva. Pretējā gadījumā, nemaz nerunājot par politisku kļūdu vai nelikumību no starptautiskā viedokļa, Nasera agresijas gadījumā amerikāņiem un citiem būtu jāaizstāv AN locekle (saskaņā ar chartu) un pašu intereses cīņā pret pašu apbruņotu ienaidnieku.

Nav šaubu, Chruščevs un Nasers šo situāciju saprata pārāk labi, kāpēc arī Nasera prasība pēc rietumnieku ieročiem atzīstama par politisku manevru. Ieroči bija paredzēti no Maskavas, kas īsi pēc slepenās sēdes sāka pasauli piekliegt ar aģitāciju pret koloniālistiem un Izraēlu — tieši arabu tautās Nasera kurinātā naida garā.

Un kas tad īsti ir Rietumu „nāves grēks" pret arabiem? Vai Suecas kanāļa izrakšana Ēģiptes nederīgā zemes stūrī, par kuŗa lietošanu pēc līguma ēģiptieši ik gadus saņēma daudzus miljonus dolaru? Vai varbūt naftas atrašana arabu zemēs pag. gadsimta beigās, kad arabu valdnieki labprāt deva „koloniālistiem" koncesijas šī, pēc viņu domām, mazvērtīgā šķidruma iegūšanai laikā, kad arī rietumnieki vēl lāgā nenojauta, ka nafta kādreiz būs galvenais dzinējspēks rūpniecībā?

Tā vēstures tecējumā, Rietumiem attīstot un izveidojot rūpniecību, kas nes lielu labumu visai cilvēcei, arī arabiem, viņu pašu zemē un Rietumos radās arabu naftas miljonāri, kas tad centās savas tiesības arabu zemēs nodrošināt. Un vai par to tagad būtu jāvaino vienīgi Rietumu imperiālisti un Dallesa politika?

Prez. Eizenhauers AN ierosināja arabu kultūras un dzīves līmeņa celšanu ar ienākumiem no naftas un Rietumu atbalstu. Vai tas nenozīmē, ka naftas netaisnību arabu interesēs tagad varētu novērst miera ceļā? Taču Chruščevs un Nasers par to negrib ne dzirdēt: viņu nolūks ir varmācība. Kāpēc? — Lai Vidējos Austrumus galīgi atšķeltu no Eiropas, kuŗas rūpniecība — mūsdienu valsts eksistences svarīgākā nozare, palikusi bez arabu naftas — sabruktu. Tas, nav šaubu, dziļi satricinātu visas brīvās pasaules saimniecisko un sociālo struktūru — par labu komūnismam. Nafta pagaidām ir neaizstājams dzinējspēks; kamēr tās vietu ieņems atomenerģija, vēl paies daudzi gadi.

Pie šādiem faktiskajiem apstākļiem nevar apgalvot, ka Nasers tikai izmanto Rietumu un Austrumu antagonismu. Neviens, kas pazīst komūnistu apņemšanos iekaŗot pasauli, neticēs tam, ka Chruščevs ir tik dumjš un visiem līdzekļiem palīdz Naseram nodibināt lielvalsti, kas tad — kā nacionāla vienība — nebūtu viņam sabiedrotā pasaules boļševizēšanā. Bet citu nolūku Chruščevam nav un nevar būt.

Mēs labi zinām, ka Kremlis pie savu plānu īstenošanas stājas tikai tad ,kad ir pārliecināts par labvēlīgu iznākumu. Pēc tam, kad Nasers, kam arabu tautās patiešām ir liela popularitāte, sadarbojoties ar Kremli, būs apvienojis arabus, tad izdarīt savu „revolūciju" pēc klasiskā Baltijas valstu vai Čechoslovakijas parauga — Maskavai būs tīrā bērnu spēle. Un ar Kremli var sadarboties tikai tas, kas tam kalpo garā un patiesībā.

Vērojot Chruščeva un Nasera līdzšinējo apbrīnojamo saprašanos visos Vidējo Austrumu jautājumos, tā vien liekas, ka Nasers jau saņēmis Kremļa solījumu — viņa Apvienoto Arabu Republiku, kad pienāks īstais laiks — laipni uzņemt „brālīgo tautu saimē".

Ja Valentīns Pelēcis šo faktu sūro valodu un manus secinājumus no tās varētu apgāzt ar smagākiem argumentiem, ne ar Nasera atzinēju žurnālistu vienpusīgājām domām vien, tad es sāktu ticēt, ka Ņikita Chruščevs kļuvis godīgs demokrats un Nasers ir mūsdienu gudrākais politiķis.

J. V.

CEĻA VĀRDI

Nelaime māca cilvēkam gudrību. Herodots

☆

Tikai ar audzināšanu cilvēks kļūst īsti cilvēks. Platons

☆

Viens vienīgs zemes virsū ir skaistāks un labāks par sievieti, proti — māte. Goethe

☆

Neviens nemaldās tikai pats vien, bet ir arī iemesls citu cilvēku maldiem. Seneka

Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus, pieņem un sniedz informāciju,

PAGĀTNES LAPAS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

piedzīvojuša sabiedriska darbinieka un ievērojama žurnālista? Vai Bergs tiešām bija iedomājies, it kā apstāklis, ka viņa laikrakstu „Latvi" Ulmanis slēdza, varētu viņa tagad paglābt no boļševiku izrēķināšanās? Nedomāju, ka viņš savā kontā par labu šinī ziņā ieskaitītu arī savu izturēšanos 1905. g., kad viņš kā jauns jurists bija uzsācis arī politiskas gaitas un savos rakstos un runās bija toreiz kreiss. Neatkarīgajā Latvijā turpretim viņš bija labā spārna līderis un, kā iekšlietu ministrs, parādīja savu stingro roku. To komūnisti nebija aizmirsuši, un šo ideālistu un goda vīru apcietināja jau tajā pašā 1940. gada rudenī. Viņa tālākais liktenis tieši nav izdibināts. Ka uzskati politikā pie mūsu redzamiem darbiniekiem mainījušies, vēl kā piemēru minēšu V. Zamueli, kas cara laikos bija konservātīvu uzskatu vīrs, bet Latvijas laikā turējās kopā ar demokratu aprindām un sociālistiem un, sastiķējot šādu koaliciju, viņš kļuva arī par ministru prezidentu.

Arī sociālistu partijā Latvijā nepalika bez pārmaiņām. Daudzi pārgāja pie pilsoņiem. Tomēr strādnieku jaunatne, diemžēl, aizvien bija tas avots, kas viņu rindas papildināja ar jauniem kadriem. Lūzums notika pašos vadoņos, kad atšķēlās viņu labais spārns. Tad tas saucās par sociālistiem - maziniekiem. Tādi piem. bija zv. adv. V. Holcmanis un M. Skujenieks. Bet drīz kā sociālisti vini likvidējās pavisam. Tam tā kā dabiskam procesam Latvijas brīvvalstī īstenībā vajadzēja risināties daudz plašākos apmēros, nekā tas notika. Pie kreisiem tomēr vēl bija palikušies daži redzami vīri, kam nebija dūšas šķirties no veciem cīņas biedriem. Tos politiķu aprindās mēdza saukt par „lāga vīriem", ar kuriem varot saprasties. Bet tiem partijā nebija nekādas teikšanas. Kā tāds palicējs, piem., minams Rainis. No kreisā sociālisma viņā bija tik daudz, cik radīsam sarkanā miziņa. Iekšā tas ir balts, un tāda bija arī dzejnieka, šī latvju patriota, sirds. Pie sociālistiem viņš bija vairs tikai balsotājs.

VĀCIJĀ SKAN PROF. J. VĪTOLA DZIESMAS

24. aprīlī pagāja 10 gadi kopš Vācijā, Lībekas latviešu slimnīcā, veļu valstī aizgāja prof. Jāzeps Vītols. Atceroties lielo skaņradi, pašreiz šejienes tautiešu novietnēs noris tā piemiņas koncerti ,kuros piedalās arī profesora dzīvesbiedre no ASV, dziedātāja Annija Vītola. Koncerti paredzēti arī vēl Zviedrijā. Uzņēmumā no kr.: pianiste Irēna Hese, vijolniece Ina Štoltenfote, Annija Vītola un baritons Longins Apkalns pēc sekmīga programmas izpildījuma Lībekā. Piezīmējams, ka koncerti visur pulcināja kuplu apmeklētāju skaitu gan no latviešu, gan vācu mūzikas mīļotāju un draugu puses.

ONTARIO

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

REGISTRĒJIETIES TAGAD

Individuālajiem apdrošinājumiem „Pay Direct" pieteikšanās veidlapas dabūjamas bankās un slimnīcās. Vietās, kur nav ne banku, nedz slimnīcu, veidlapas pieprasāmas pastā. Individuālajiem maksātājiem jāpiesakās līdz 30. septembrim, lai būtu apdrošināti ar 1959. gada 1. janvāri.

S V A R I G I : Tiem, kas piereģistrēti grupā, nav individuāli jāreģistrējas.

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7 • WA. 4-3301

DR.

Latvieši piedalās Indiānas valsts izstādē

No 27. augusta līdz 4. septembrim Indiānāpolē notika gadskārtējā Indiānas valsts izstāde (Indiana State Fair), kurā šogad pirmoreiz bija arī īpaša internacionālā novietne. Ar keramikas, ādas, koka un metalla izstādājumiem, tautiskiem rokdarbiem, rotas lietām, gleznām un citiem izstrādājumiem novietnē reprezentējās 25 nācijas, vairums Dienvidamerikas pārstāvju. Tieši pretim novietnes ieejai, starp Rietumvācijas un Ungārijas stendiem, atradās latviešu novietne. Kaut arī tās organizēšanās darbojusies pat īpaša 7 cilvēku komiteja (K. Kārkliņš, I. Kārkliņa, G. Asona, V. Burģis, J. Dzelzītis, E. Auziņš, I. Grūbaums), latviešu reprezentāciju nevar uzskatīt par sevišķi izdevušos. No baltiešiem vēl reprezentējās igauņi, kuru novietne arī šķita viena no vislabāk, vismākslinieciskāk un vispusīgāk iekārtotajām.

Izstādes vadība iecerējusi internacionālo novietni nākošajos gados ievērojami paplašināt, šim nolūkom eventuāli atvēlot pat citu, daudz plašāku ēku. Izstādes vadība priekšpēdējo izstādes dienu izziņoja par priekšpēdējo dienu.

Grozgalvītis

PASAULES VĒSTURE

Feļetons

LIKUMI UN TIESĪBAS

Pirmiem cilvēkiem — Ādamam un Ievai, nekādas tiesības nav bijušas, vismaz tai laikā, kar viņi bija par dārzniekiem Ēdenē. Par vēlākiem laikiem, kad viņi kļuva jaunsaimnieki, trūkst ziņu. Tikai tas ir zināms, ka viņi varējuši apstrādāt zemi, cik patīk, sēt ko grib, pļaut cik var un ēst cik lien iekšā.

Par kaučkādām tiesībām vēsture piemin tikai vēlākos laikos. Tad pasaulē bijušas jau vairākas cilvēku ciltis, tām savi valdnieki, kuri saviem pavalstniekiem piešķīruši zināmas tiesības. Kā piemēru var norādīt bijušos dīpīšus. Arī tiem Unras un Iro direktori piešķīra zināmas tiesības. Tie varēja ar īpašām atļaujām uz īsāku laiku atstāt stiepļu žogiem iežogotās kazarmas vai barakas. Tieši pie ēšanas bija atļauts novirzīties no smalkām manierēm un šķivjus, bļodas aizstāt ar tukšām konservu kārbām. Vīri varēja gulēt tai pašā istabā, kur sievas, un reizēm pat tai pašā gultā vai lāvā. Saprotams, pa lielākai daļai tikai ar savu personīgo sievu. Dīpīšiem bija pat tiesības dibināt savas komitejas un kašķēties savā starpā.

Bet galvenais — dīpīšiem bija dotas tiesības apsveikt savus labdarus, sākot no šofera līdz direktoram, un viszēlīgi atļauts tiem pasniegt koka šķīvjus.

Arī dīpīšu pašu komitejas saviem pavalstniekiem piešķīra zināmas tiesības. Tiem bija brīv sveicināt savus vadoņus arī publiskās vietās. Uz komitejas vīru jubilejām (parasti — 2, 3, 5 vai pat 6 mēnešu darba jubilejas) varēja brīvprātīgi atteikties no daļas saņemamo produktu, par labu jubilejas mielastiem, kuros saradās nometnes „zieds" — revīzijas komisija, ļergas brūveri un „lieltirgotāji".

Pārāk daudz tiesības senos laikos nav bijis. Tomēr par to neviens nav kurnējis, kā to dara tagad daudzi, kaut arī tiesību ir daudz vairāk kā toreiz. Nekurn vienīgi Padomju Savienībā un tās satelitu zemēs. Nekurn tāpēc, ka nav par ko kurnēt, jo tur tiesību tautām nemaz nav. Kā tu vari sacīt, ka tev kaučkā ir par maz, ja tev tā nav nemaz? Tur nav pat tiesību piedzimt — to nokārto partija. Arī par miršanu pašam nav nekāda teikšana. To nokārto Čeka.

Visā pasaules attīstības laikā tiesības nav bijušas nekur un nekad vienādas

Piem., es pats baudu tiesības „sist zolīti", ja ir laiks, kaut trīs diennaktis no vietas, stiept mājās kastēm „Grain Belt" vai „Hamm's", bet lai to pamēģina mans draugs Fricis Nūdele! Kaimiņu mājām logi neizbirs, bet paša mājai viena otra rūts būs jāatjauno.

Likumi ir bijuši jau no tās dienas, kad radīti cilvēki. Pirmais likums pasaulē ir bijis — aizliegts zagt ābolus.

Ar to pašu laiku arī sākusies likumu pārkāpšana un pārkāpumu sodīšana. Uz likuma pamata par ābolu zādzībām Dievs izdzina Ādamu un Ievu no Ēdenes dārza. Toreiz viņi tika viegli galā, pateicoties tam, ka nebija ierīkots cietums. Tagad viņi dabūtu vispirms pasēdēt.

Sākumā pēc likumiem nekādu vajadzību nebija. Kad Ādams ar Ievu bija atstājuši Ēdeni, viņiem pašiem bija jāsāk kārtot savas lietas. Te nu likumiem nekādas jēgas nebūtu. Ja Ādams izdotu kādu likumu, Ieva to tāpat nepildītu. Tāpat, ja Ieva gribētu izdot kādu likumu, Ādams tikai pasmietos un sūtītu Ievu bekot.

Likumus plašākā nozīmē sāka izdot tad, kad sāka piešķirt dažādas tiesības. Galu galā likums un tiesības ir viens un tas pats kokteilis.

Kādi likumi no sākta gala līdz mūsu dienām ir izdoti, to nevarēs pateikt visgudrākais jurists. Lielākā daļa likumu ir tādi, kas daudziem nepatīk. Zināt arī viņus diez' kā negribas. Nav arī vajadzīgs. Vienīgais likums, kas mani interesē un ko es katru pavasari par jaunu iekaļu galvā , ir likums par makšķerēšanu.

Vecos laikos likumi bieži vien ir pārkāpti. Cilvēki vēl bijuši neattīstīti un nav pratuši likumu apiet ar likumu, kā to tagad dara. Ja mūslaikos visus likuma pārkāpējus sabāztu cietumā, tad apstātos visa saimnieciskā dzīve un pat kultūras laukā būtu atslābums.

Varbūt dažs jautās — kādēļ tad likumus izdot, ja tos neviens negrib pildīt? — Nu, tiem ievēlētiem valsts vīriem taču kaut kas jādara. Tādēļ arī dažu likumu staipa gadiem, lai neapsīktu darbs un peļņa.

Turpinājumā: **Pasaules sadale administrātīvās robežās.**

Jāņa Zuntaka viņete.

Vecais Bīriņš nāca no hercogienes istabām pie Lipsta ar ziņu, ka hercogiene atvēlējusi mucu vīna. Visam pulkam. Ceplīniekam, liellaivu krāvējiem, Kalnciema bruņotajiem zemniekiem, kas Jelgavā bija ieradušies pēc krievu bandas iebrukuma Kalnciemā.

Un pēc tam Lipsts rīkojās, izsūtīdams Ermani pilsētā. Sakarā ar jukām, ar Morica algotņu jādelēšanu un braukāšanu šurp un turp, neviens pilsētā lāga nezināja, vai tagad miers vai karš, vai tirgus vai darba vai svētku diena, vai zemnieki drīkst vai nedrīkst sanākt iebraucamajās vietās, un vai gājēju un ubagu bariem, kas savā nodabā atgriezās no svētavota, drūzmēšanās un pulcēšanās tirgus laukumā liegta vai ne.

Nekur nemanīja ne pilsoņus, ne rātskungus, apslēpušies bija fogta kalpi un tirgus sargi. Zeltneši un pilsoņi, cunftes vīri un tirgotāji — visi bija ieslēgušies, aizdarījuši slēgus un nosprostojuši vārtus, bīdamies, ka viņus nepiespiež piedalīties ieroču cilāšanā vai nu par labu Moricam vai pils sardzei. Jelgavnieki zināja, ka bruņoti varmākas it visi ir vienādi, un allaž cunftēm un ģildēm par postu.

Tā nu pilsētā svētceļnieki un tirdzinieki bija sajaukušies pūlī; visi bija baumu un satraukuma aizgrābti, daudzi bija redzējuši bruņotus zemniekus liellaivās pie pils. Dažs labs zināja par krievu iebrukumu Kalnciemā. Daudzi zināja burvi Ermani, viņa sidraba biķeri un viņa zīlējumus gan pilsētā, gan Ozolmuižas krogū, gan pie svētavota. Nu izplatījās čuksti, ka burvis Ermanis esot atgriezies savā agrākajā mītnē, Jaunās Mīlestības ielas viesnīcas sētā; turp sāka doties cilvēki viens pēc otra, pēc tam pulciņos.

Pie Ermaņa durvīm bija bruņota zemnieku sardze. Dīvaini jau bija, ka nu pie burvja nāca nevis vecenes un skuķes, bet gan dūšīgi, stipri puiši.

Ko viņi tur meklēja?

Burvim Ermanim priekšā bija aprakstīta lapa; neba nu vāciski vai latīniski, bet š ā ; tā kā katrs kurzemnieks varēja saprast, ko tur nolasīja.

Tur bija teikts, ka hercogienes domēņu muižās junkuri pierakstīšot vecos kareivjus, mežsargus, krodziniekus, dzirnavniekus un citus, kas vairāk zina un saprot no kaŗa darbiem; pa svētdienām un svētku dienām pēc baznīcas viņi munsturēšot vīrus no astoņpadsmit līdz sešdesmit gadiem, un par to saimniekiem atskaitīšot gājēju un pat zirdzinieku klausāmās dienas.

Tās bija labas ziņas. Un citiem kungu vīriem nolasīja atkārtotu zemnieka zvērastu, ka viņi munsturēšanā bez savu kungu ziņas iet nevar; un lai viņi nedomā no sava kunga uz hercoga domēnēm bēgt un lai jāu nepavisam neiet uz pils salu un nepiebiedrojas Bīriņa laivniekiem. Uz ziņkārīgiem vaicājumiem Ermanis sīki izstāstīja, kurā pils salas pusē ir Bīriņa liellaivas. Un tad viņš reizi no reizes lasīja zemnieku zvērastu: . . . „ka es no sauwu istano Dzimto Kungu en Gaspašo, kurje man ar gruthe naude par sauwu Dzimte Wijri pirkusze, nedz no wingo Nowaddo buhschen kamert Dziws buschu ne grib begk, ne no Zito liktes iskrapt, nedz arridzan jeb Kade Darbu, bez Kungu oder Gaspazes wehlehschen usjehmt; un ja es scho manu augstu Swerestibu ne turresche tad lay Deews man sode pee manu Dziwoszan, nopeln, mante, en Meesze . . ."

Lūk, tikai kunga Bīriņa vīri saņemšot dālderi uz rokas kā īsteni kaŗa kalpi un līkopu dzērienu no vecveca hercogu biķeŗa. Ermanis norādīja uz savu brieža naga kājas sidraba biķeri. Un tad it visiem zemniekiem noprasīja vārdus, pierakstīja, lika pievilkt krustus, ka sapratuši zvērastu un brīdinājumu. Pie tālāka galda stāvēja žīds Jozefs Markus ar kaudzīti Jākaba dālderu priekšā. Lielkunga dāldderim bija teiksmains spēks, tas bija ar hercoga Jēkabā bildi un vārdu. Ikvienam zemniekam pačukstēja, ka dāldera uzrādītājs varēšot iekļūt pils salā un pie liellaivām. Biķerī katram ielēja malku vīna klusiem līkopiem. Kas to izdzēra un dālderi paņēma, iekļuva pagalmā, kur vīru bara vidū grozījās Lipsts, stalti bārdu izslējis.

43.

Kurzemes kalendārā, ko bija sarakstījis Nīcas un Bārtas mācītājs, varēja lasīt astroloģiskus paregojumus par nākotni. Tām zvaigznēm, kuras dēvējot planētu vārdā, esot ļoti īpatnēji ceļi, tās ne vien griežoties no vakariem uz rītiem, bet reizēm viena no otras bēgot un tad atkal saskrienot pulkā, it kā kopā nākdamas uz novadu, zemju, vai pat visas pasaules saeimu, lai pārdomātu, tiesātu un apspriestu lielas lietas, līdzīgi virspadomēm un virskonstistorijām. Ja nu planētas, it kā valdnieki, apspriežoties, šādus gadījumus rūpīgi vajagot novērot. Dažkārt tādās reizēs izšķiroties liktenīgas lietas; bet vai tās mūs aizķers un kā, tas vienīgi Dievam zināms, bet cilvēku prātam nesasniedzams.

Tas bija rakstīts samērā juceklīgo hercoga vēlēšanu iznākumā. Sakšu Moricu Kurzemes kungi gan ar lielu sajūsmu bija ievēlējuši, taču pārrobežu kaimiņi ar šo kurzemnieku izšķiršanos nebija mierā. Ko hercogiene domāja panākt ar pēkšņo Pēterpils braucienu, to arī viņa pati skaidri nezināja. Vai tiešām viņa cerēja kādreizējo Vidzemes meiteni Martu, nelaiķa cara Pēteŗa atraitni, tagad visas Krievijas carieni Katrīnu noskaņot sakšu Moricam par labu? Lūk, arī Meņšikovs, carienes draugs un mīlulis, bija iekārojis Kurzemes godu. Protams, ikviens varēja piekrist, ka Meņšikovs ar nesajēdzīgo bruņoto apvērsumu Jelgavā bija izrīkojies pār mēru muļķīgi. Taču kas zina, kā Pēterpilī varēja iztulkot Jelgavas notikumus; tālab Anna Ivanovna ar tādu lielisku steigu pati bija rosījusies braukt uz Pēterpili, līdzi ņemot jauno Bīriņu un Jagužinski.

Pa to laiku Kurzemē domēņu muižās Morica labā notika klaušu rotu apmācības. Un arī dažs kungu novadu zemnieks bija pieņēmis Jēkaba dālderi un aizvests uz Usmas salām tūlītējai, steidzīgai munsturēšanai un nocietinājumu būvēm. Muižnieki par nelikumībām sūdzēties nevarēja, jo rīkojums un brīdinājums kungu zemniekiem: n e b ē g t uz jaunā hercoga kaŗaspēku — taču tapa nolasīts no katras kanceles. Lasīja arī zemnieku zvērastu. Par vēlu mācītāji un kungi apjēdza, ka brīdinājums bija tik nelietīgi sastādīts, ka tas mudināt mudināja jaunus zemnieku puišus atbrīvoties no kunga klausības un — kas zina? — varbūt pat iegūt brīvestību pēc hercogam nokalpotā laika?

Daži kungi un mācītāji atteicās jaunos rīkojumus izziņot. Tur tad ieradušies bruņoti Morica vīri. Un bija pat noticis tā, ka Dobeles tuvumā kādā baznīcā, dievkalpojuma laikā ieradies kāds lielākais sarkanās drēbēs ar veselu musketieŗu vadu, visi ar musketēm šaušanas gatavībā, ar degošiem degļiem, izplatot baznīcā ellišķīgu sēra un piķa smaku. Pats lielākais sarkanajās drēbēs, gaišu, biezu bārdu, pēc sprediķa skaļi noprasījis mācītājam, vai vairāk nekā nebūs; mācītājs gluži sastindzis. Un viens no vīriem ar musketi tēmējis uz mācītāju. Tas drebot nokāpis no kanceles un apsēdies altāŗa priekšā, nogaidīdams kas nu būs. Un tad lielākais sarkanās drēbēs norunājis gaŗu reizu; un labs bariņš nevācu un arāju vīru, kā nākuši uz baznīcu, tā ir gājuši, svētdienas drēbēm mugurā musketieŗiem līdz, un pēc tam tie savā draudzē vairs neesot redzēti, tā nodarot dzimtskungam grūtu postu.

Ar kaŗaspēka sastādīšanu sakšu Moricam nudien negāja tik viegli. Visi zināja, ka puse no viņa ārzemēs vervētajiem vīriem izbēguši.

Pēc likuma Kurzemes muižniekiem pienācās dot hercogam divi simti jātnieku. Taču tie nevarēja un nevarēja salasīties, un Morica izredzes uz īsti patriotisku armijas kodolu nepiepildījās. Lēņu kaŗaspēks, tā sauktais jātnieku dienests, jau kur tas laiks, bija kļuvis par visas Kurzemes izsmieklu. Ja Jelgavā vai Kuldīgā gribēja raksturot kādu ļoti ilgu vilcināšanos, tad allaž teica: tas ir tīrais jātnieku dienests.

Un Morics rakstīja:

„Kad mēs, ievērojot starptautisko stāvokli un citus varbūtējus negaidītus gadījumus, kas varētu pārsteigt tagad vai nākotnē šo mūsu valstību, zemi un ļaudis, gribējām tomēr nodrošināties un likām klātesošiem deputātiem kādu aizsardzības plānu priekšā, tie atrunājās, ka viņu šķiras brāļi neesot tos pilnvarojuši kaut ko lemt šai lietā. Viņi izteicās, ka šo plānu apspriedīšot ar saviem šķiras brāļiem, un, kad tas būs izdarīts, viņi mums cik ātri vien iespējams ar rakstu paziņošot to lēmumu, bet papriekš mums jāsagādā vajadzīgie kapitāli, vismaz sešu nedēļu laikā. . ."

Vēlāk viņš piezīmē par muižniekiem:

„Pirmkārt, lielākā daļa atvēlētos dragūnus nav izsūtījusi, bet klātesošie paši aizgājuši; un tie, kas palika, nebija nekur lietojami, tā kā mums tos vajadzēja atlaist uz mājām. Galu galā mēs esam ļoti neapmierināti, ka lielākā daļa muižnieku, pat nepaziņojot Mums un bez pilnvarām ir Mūs pametuši it kā viņiem nebūtu nekādas daļas gar tēvijas labklājību un Mūsu apkārtrakstiem."

Tikmēr Annas Ivanovnas kariete ripoja pa svešiem novadiem. Rīgā viņa pavadīja dažas dienas, tad šķērsoja Vidzemi un igauņu draudzes. Cauri priežu siliem, smiltājiem, viršājiem, Pleskavas klajiem līdzenumiem rati ripoja uz Pēterpils pusi.

Brauciena laikā Bīriņam atraitni vajadzēja mierināt un priecināt; bet tas ne allaž izdevās. Annu Ivanovnu pēkšņi māca drūmas nožēlas. Viņa izteicās ar diezgan stipriem vārdiem, vīrišķīgi vispārīgā prātošanā žēlodamās par veltīgi aizlaistiem gadiem. Viņa žēlojās arī par to, ka atraitnes vientulībā nodevusies gardēdībai. Katru nedēļu — viņa teica — dučiem putnu atdevuši savas dzīvības, lai pagarinātu manu; piecpadsmit atraitnes gados caur manām miesām būtu gājuši, varētu teikt, deviņi tūkstoši putnu, ak, kāds liels pulks. Un kas no tā ir? Savas piecdesmit aitas tapušas upurētas manis dēļ gadā, lai gardi mīkstumi būtu uz mana galda. Tas ir ap pusotra tūkstoša lopu, liellopus ieskaitot. Un kur tad meža zvēri. Un ko es laba darījusi Dievam vai cilvēkiem? Labi iestāvējušies brieža gurni, irdeni un tumši. Medņi, rubeņi, slokas un fazāni. Rūnīti un baroti zaķi; mīksti balti kapauni, cīruļi un zosis un irbes. Šķiņķi, ķīvīšu olas, kūpināti laši, zuši, lucīši. Anna Ivanovna slaucīja dusmīgas asaras. — Apkamp mani, tu, dīkdieni — viņa teica Bīriņam. — Saki jele, ka mani vaigi vēl nav līdzīgi šķiņķiem, ka zem krūšu blāķa vēl var dzirdēt sirdi pukstam, ja labi ieklausās. Ak svētie mocekļi — viņa skaitās — kas tie igauņos par šauriem smilšu ceļiem, sagrabējušiem tilteļiem! Krievzemē brauc kur gribi, māmuļa zeme ļaujas, ceļi plešas kā devīgas sievu miesas, neviens rati nebrauc citu ratu sliedēs. —

Pēterpils ceļojuma laikā jaunais Bīriņš piedzīvoja pārsteigumu. Un to viņam sagādāja pans Jagužinskis.

Viņas Gaišība Anna Ivanovna likās Jagužinski pazīstam labāk nekā to jelgavnieks Bīriņš varēja iedomāties.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

UZ PUIKAS KĀJĀM

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES".

II

Pirmdienas pēcpusdienā tēvs pārnesa arī gluži jaunas slidas — niķelētas „dubultnīcas", un tādas nu visā Limbažu ielā bija tikai mums diviem — man un Luikas Jānim, kas dzīvoja turpat mūsu mājā. Citādi puikas skraidīja tāpat ar „kocenēm", kuŗām apakšā bija piesista dzelzs stīpa. Ātri vien dārzā nolējām ledus laukumu, kur slidot, jo uz Gauju vai pilsētas slidotavu mūs nelaida. Cītīgā darbā laukumu pamazām paplašinājām un mācījāmies griezt „bogenus" ar labo un kreiso kāju. Ielūdzām arī kaimiņpuikas, jo vajadzēja taču kādu, kuŗu priekšā var palepoties ar slidām un slidošanas māku.

Šajos priekos tomēr nekad neaizmirsu vijoli. Klusībā cilāju reizes rēķinu, un līdz 30 tas jau bija puslīdz drošs. Ar tēvu uz ēveļsola sēdēdams, ievadīju sarunas — viņš pret visu bija piekāpīgāks nekā māte — un saņēmu jau tādu kā aptuvenu piekrišanu. Viņš taču kā mūzikants mani saprata vislabāk! Tomēr zīle vēl bija kokā, nevis rokā, un zināju, ka visgrūtāk mums abiem būs tikt galā ar māti. Tēvs ieteica par šo lietu ar māti vēl nerunāt, bet cītīgi mācīties rēķinus; gan jau viss pamazām nokārtosies. Apsolījās apjautāties Teņa Ulmaņa grāmatu un mūzikas instrumentu veikalā, cik tāda vijole varētu īsti maksāt. Pats jau gan zināju, ka tā maksā daudz vairāk nekā slidas, bet par to neteicu ne vārda.

Kad nu bija ar skaitļu mākslu pāri pusei, atkal atgādināju tēvam vijoles lietu. Viņš domāja, ka man derētu gan kādu mūziku mācīties, un tad vakaros varētu abi jauki saspēlēt, bet vijole tomēr iznākot diezgan padārga. Ulmanis esot teicis, ka es ar saviem septiņiem gadiem nez vai neesot vijolei pat jaunu, taču viņš vēl padomāšot un parunāšot ar māti. Tēvs bija labs — viņš man nekad un ne par ko nebāra, bet vienmēr runāja tādā pašā lietišķi laipnā tonī, kā ar pieaugušajiem un citiem sev līdzīgiem. Viņš neizturējās citādi arī pret Savarinas un Jaunburtnieku baroniem, kad tie iegriezās darbnīcā pasūtināt jaunu ratu gaņģi vai pat ekipažu, kur kungs sēd priekšā un kučieris aizmugurē. Tādas toreiz bija modē.

Sirds dziļumos tomēr šaubījos par labu iznākumu, jo labi zināju, ka par vienu un to pašu lietu tēvs ar māti bieži vien ir divējādās domās, kā vai par to pašu rokas bučošanu Vegesaka baronam. Reiz lencu darbnīcā, kad tur sēdēja barons, un abi ar tēvu dzēra „šeļķinu". Māte mani tūlīt sūtīja lielkungam roku bučot. To arī izdarīju, bet tēvs pēc tam ilgi spļaudījās un nopietni sabārās ar māti, man piekodinādams to nekad vairs nedarīt: „Kad liels būsi, bučo rokas dāmām, bet baroniem un citiem līdzīgiem nekad!" Šo pamācību esmu allaž vērā licis.

Bet ar vijoli iznāca tā, kā klusībā biju jau paredzējis. Reiz, kad tēvs uzslavēja manu reizes rēķinu, ka arī gūto latviešu un krievu burtu rakstu un par visu to nopriecājās arī māte, domāju, ka nu ir pienākusi īstā reize runāt par vijoli. Runāju, bet nepierunāju. Neko nelīdzēja arī tēva atbalsts. Sāku lūgt un neatlaidīgi lūgties un, dodams visādus labus solījumus, nolūdzos veselas divi dienas. Beidzot metos uz raudāšanu, bet arī tā nepalīdzēja. Māte atgaināja abām rokām un bāra tēvu par viņa piekāpību: „Ačka, puikam jāiet rudenī skolā; vajadzēs jaunu kārtu, jaunu apavu, grāmatas, visu ko! Būs jāmācās, bet tā abi te niekosies ar to pijoli!"

Un tā nu es reizes rēķinu biju izmācījies gluži par neko!

Rudenī mani aizveda uz skolotāju semināra piecklasīgo „ministrijas skolu", tā saucamo „mazo burziņu", no kuŗas vēlāk pārgāju uz semināru bez pārbaudījumiem. Mācības man neradīja ne mazāko grūtību, jo pratu jau tekoši lasīt, rakstīt, rēķināt un pat krieviski labāk nekā citi, pateicoties tēva krievu valodas zināšanām. Gluži jauna lieta bija dziedāšana, kuŗu mācīja Eduards Zicāns. Jau pašā pirmajā stundā viņš sāka nošu mācību ar trim pirmajām gammas notīm, atrodot piemērotu tekstu un kādu tautas dziesmu. Vēlāk varējām dziedāt gluži svešas meldijas, un nošu galviņas uz papīra vai tāpeles sāka skanēt pašas no sevis. Tas man bija liels pārsteiguma pilns atradums. Zicāns bija ļoti labs skolotājs, un tiklab viņa dziedāšanas, kā latviešu valodas stundas mums visiem vienmēr likās pārāk īsas. Viņš itin labi spēlēja čello, bet dziedāšanu mācot ņēma palīgā vijoli. Te nu redzēju, ka instrumentu pie zoda, tāpat arī lociņu, viņš turēja pavisam citādi nekā mans tēvocis. Citu reiz skolotājs šo to spēlēja mums priekšā ar to pašu skaisto un dziedošo toni, kā Lodziņu Jānim ,kas lieku reizi lika atcerēties manas veltīgās lūgšanas un reizes rēķinu.

Ar mācībām man gāja labi, bet citādi dzīve skolā nebija nekāda labā. Vecāki bija nolēmuši mani izskolot par skolotāju, bet jau pēc pāris nedēļām jutu, ka tos piecus gadus līdz semināram gan laikam neizturēšu. Pašam negribot, biju labākais klasē, un skolotāji mani nolika citiem par paraugu. Ar šo godu pilnīgi pietika, lai, stundai beidzoties, dabūtu no nezināmas rokas pa galvu ar sapuvušu kartupeli vai netīru tāpeles lupatu — te bija sanākuši vispalaidnīgākie Pārgaujas kaušļi, jo skolas nauda bija zemāka nekā citās elementārskolās vai pat nebija jāmaksā nemaz. Tie bija tik veikli zeļļi, ka īsto vainīgo reti kad noķēru. Kad žēlojos skolotājam, lieta kļuva vēl ļaunāka. Beidzot sāku kauties pretim — acs vai galva, bet vienmēr tiku smagi pieveikts, kaut arī, par spīti pārspēkam, pretinieku pusē netrūka cietušo. Biju gan pamazs augumā, bet veikls un muskuļos diezgan stiegrains; plēsos nikni un bez žēlastības. Bieži vien pārrados mājās apdauzīts un novārtījies kā sušķis. Te atkal negals ar māti par netīro un dažreiz arī ieplēsto uzvalku. Atzīties, kā man klājas skolā, neatļāva pašlepnums, un tā, saņemdams pērienu skolā un mājā, cietu cauri visu gadu līdz pavasarim. Vārdu sakot, tā bija grūtumu un bēdu pilna dzīve!

(Turpinājums sekos)

AUGUSTA MITRĒVICA ANSAMBLIS VIESOJAS BOSTONĀ

Teorētizējot jautājumu — kādā mūsu kultūras nozarē latviešu pašdarbība ir visneizsīkstošākā — droša atbilde būs: teātra mākslā. Skatuves dēļi vilina gan jauniešus, gan vecākos gadu gājumus, un skatītāju viņiem nekad nav trūcis. Teātra izrādes ir sarīkojumi, kur nekad nav jābaidās no tukšas zāles. Ir latviešu centri, kur paralēli eksistē pat 3 un vairāk teātru kopas (Toronto, Bostonā), bet spēlētāju un skatītāju tomēr netrūkst. Cita lieta — darba intensitāte un kvalitāte. Nav mums vairs ansambļu, kur būtu tikai bijušie profesionāļi. Pēdējie parasti jaukti kopā ar pusprofesionāļiem, amatieriem un galīgiem iesācējiem. Šī parādība rada nepārvaramas grūtības uzturēt mākslas līmeni Eiropas laiku augstumā. Divi līdz trīs profesionāļi iesācēju un amatieru starpā izrāžu kvalitāti ne vienmēr spēj saglābt, sevišķi, ja ķeras pie pretenciozi iestudējumiem. Bet arī šādi iestudējumi ir vajadzīgi, lai skatuves nepārpludinātu vieglais žanrs. Tikai tiem jāpieiet ar pietāti un jo lielu uzupurēšanos. Parasti šādi iestudējumi prasa gada starplaiku, un pa to laiku „zied arī vienkāršākas puķītes" uz mūsu skatuvēm. Lielāko daļu tiek vien tīrie amatieru ansambļi. Un viens no šādiem ansambļiem ir Vilimantikas latviešu teātris. Pēdējā produktivitāte ir liela, un to vada režisors Augusts Mitrēvics ar savu kundzes vadībā (pašiem gan nekad neieejot tēlotāju rindās, bet palikot pie režijas darba). Šo režisoru dēļ vien Vilimantikai var apskaust daudzi citi amatieru ansambļi. Un, liekas, ka Mitrēvicu teātra kopā strādāts tiešā ar iesācējiem vairāk nekā tas parasts citur.

Voldemāra Richtera „Pavasara vēji", ko Vilimantika izrādīja nupat Bostonas teātru sezonas atklāšanā, pretendē uz komēdijas titulu. Komēdijas elements bija nenoliedzami, bet „vārgu smaidu" izvilina latviešu biedrības un kluviņu dzīves naturālistiska „fotografija". Fabula caurspīdīga, bez kāpinājuma, ar stipri didaktisku uzsvaru.

No tēlotājiem Gundega Zemzare ir galvas tiesu pārākā. Ļoti patīkams skatuvisks augums un temperaments, un dzīvs skatuves nervs Zemzari padara par neapšaubāmu Vilimantikas „zvaigzni". Ar tīkamu balss tembru un dabiskumu iespējā Jēkabs Klaviņš. Savu iespēju robežās tēlo arī citi biedrības priekšnieki — Adolfs Pochevics un Mārtiņš Ūskurs. Alfai Pochevicai nepadevās izmantot visas komiskās puantes, kas taisni viņas lomai bija bagātīgi paredzētas. Viesturs Pabija visā zinā pats jaunākais pārejo starpā.

Bostonas Daugavas Vanagu Apvienības zālē bija 300 skatītāju pārpildīta. Liecība, ka Bostonā teātrim cienītāju netrūkst. Noslēgumā sumināja Augustu Mitrēvicu.

K.

Karola Dāle

PĒC NAKTS

„Man netīk šeit," — Tu vakar teici,
Viens melnā naktī aizjāji.
Sāji
Garšoja vīns, ko es dzēru,
Kādas durves es vēru.

Vēru un neatvēru . . .
Savu dzīvi svēru
Kā svaru kausos.
Nakts bij tik gaŗa;
Kāds putns bij aizsnaudies uz zara.

Soļos gausos,
Nesteigdamies nāca rīts.

Kumeļi zviedza un klaigāja zosis,
Kas Tevi ceļam bij posis? —
Es jautāju mārpuķītei savos pirkstos
Plūcot ziedlapiņu pēc ziedlapiņa . . .

Vējā iedrebējās smilgas skaŗa,
Kāds putns bij pamodies uz zara,
Kumeļi zviedza un klaigāja zosis,
Kas Tevi ceļam bij posis? — — —

Kultūras apskats

„Gordon V. Thompson" apgāds Toronto, Kanadā, izdevis Tālivalža Ķeniņa divas kompozīcijas klavierēm „Two Little Pieces — Tenderness and Little March". Cena — $0,40.

70 GADU MŪZIKAS VARĀ

Ed. Ramata sumināšana Čikāgā

12. septembrī 1958. gadā skaņu mākslas tulkam Ed. Ramatam piepildījās 70 gadu. Ramats visu mūžu veltījis mūzikai, gan kā aktīvs dziedonis operā un koncerta estrādēs, gan koru organizētājs, diriģents un kritiķis rakstīšanā. Viņam pieder arī ierosinājums par dziesmu svētku rīkošanu Amerikā. Atsaucība bija, un tādi pirmie notika Čikāgā, tiem sekoja Milvokos, Toronto un Ņujorkā.

Eduards Ramats apbalvots ar Viestura ordeni, Nopelnu krustu, Latvijas atbrīvošanas goda zīmi, Igaunijas Baltā Ērgļa ordeni un cariskās Krievijas Staņislava ordeni. Pa viņa mūža gaitām plašāk jau rakstīts LA 30. augusta n-rā.

Šodien mēs joprojām redzam Ramatu mundru un dzīvot priecīgu. Ja arī vīrs vairs aktīvi nedarbojas savā korī „Daugavieši", tomēr no mūzikas viņš nešķiras. Viņš ir ērģelnieks Jāņa draudzes dievkalpojumos un sēž kritiķa krēslā koncertos.

Lai suminātu viņu 70 mūža un 50 mūziķa darba gados, Čikāgas latvieši bija rīkojuši īpašu aktu latviešu nama telpās. Par viņa krietno kalpošanu latviešu dziesmai un kultūrai ievadsvētrunā runāja māc. G. Strautmanis, par to stāstīja pianists V. Treimanis, kodolīgā referātā skicēdams zīmīgākos veikumus Ramata darbīgajā mūžā, to runās daudzināja prāvais apsveicēju pulks, un tādi paši cildinājumi bija lasāmi arī daudzajos rakstveida un telegrafiskajos apsveikumos.

Eduarda Ramata sumināšanai bija apvienojušās gandrīz vai visas Čikāgas latviešu organizācijas. Kad bija izskanējuši tenora V. Salnas, vijolnieka un komponista A. Matisona, soprānes E. Tarvidas un E. Strautmaņa un T. Ozoliņa diriģēto Ciānas draudzes un „Daugavas koŗu dziesmu skaņās un mūzikas melodijās paustie sveicieni, kuŗiem klavieŗpavadījumus veica V. Treimanis, tad organizāciju pārstāvju apsveikumu virkni ievadīja Vikt. Vīksniņš, sveicinādams gaviļnieku Čikāgas organizāciju apvienības un Čikāgas latviešu biedrības vārdā, un pasniedzot adresi. Viņam sekoja diriģ. T. Ozoliņš (koris „Daugava"), J. Ruģēns (Sv. Jāņa draudze), A. Arums (Ciānas draudze), Ed. Avots (Konkordiju seniorāts un „Valdemārija"), Ed. Silavs (Čikāgas DV ap-ba). L. Streips (Čikāgas jaunatnes pulc.), A. Tolks (Akadēmiskā kopa un inženieru b-ba), V. Hermanis (Čikāgas teātris un Krolla kult. birojs), H. Kreicers (skola), K. Vanags (vīru koris „Daugavieši") un P. Brants, sveicinādams no Radio radījumu komitejas. Pēc tam raitā jubilejas akta vadītājs Z. Kārkliņš nolasīja rakstveida un telegrafiskos apsveikumus, kādus bija sūtījuši sūtnis prof. Dr. A. Spekke, Dr. A. Dinsbergs, ALA's priekšsēdis prof. Dr. P. Lejiņš, daudzi trimdas koŗi, latviešu mākslas dzīvē pazīstamas un prominentas personības un mūsu ievērojamākie sabiedriskā un kultūras darba darītāji.

Pateikdamies suminātājiem, jubilārs tiem sagādāja patīkamu un necerētu pārsteigumu, atgādinādams sevi kā kādreizējo Nacionālās operas solistu. Viņš nodziedāja kādu maz pazīstamu E. Dārziņa dziesmu, un sava kādreizējā skolnieka A. Žilinska „Manas mājas." Tā liekas, ka tieši šie brīži visa jubilejas sarīkojuma norisē tomēr bija visskaistākie!

Kad jubilejas akts un koncerts bija beidzies, kādi pāris simti kāpa stāvu lejup, lai kādā citā skaistā Latviešu nama telpā vēl kādas stundas pabūtu ar jubilāru pie kopīga azaida galda. Tukšojuši glāzi vīna uz jubilāra un viņa kundzes Irmas veslību, sapulcējušies pavadīja vairākas stundas sadraudzībā un sirsnībā, gan klausoties vēl jaunus apsveikumus (J. Rītiņa, K. Dzirkaļa ,prof. E. Rozes u. c.), gan kopīgi dziedātu dziesmu skaņās.

Lai saulains un gaišs jubilāram būtu mūža novakares posms, pēc tik raženā darbā pavadītiem gadu desmitiem!

R. Č.

IEJŪTAS UN LĪDZSVARA MĀKSLINIEKS

PĀRDOMAS ED. DZEŅA DARBU SKATĒ HART HOUSE ZĀLĒ

Ir skaisti no kaut kā apreibt — no mūzikas, no vārdu ritma, no krāsām vai līniju rotaļas. Bet šādu īstu reibumu mums spēj sniegt tikai īsts mākslas darbs, īsti pats apreibt savā darbā var tikai īsts mākslinieks. Bet — ja viņš ir liels, suverēns radītājs un droši pārvalda savu vieiu, tad blakus radīšanas reibumam un intuīcijai, kas vada viņu nemaldīgi kā sapnī mēnešsērdzīgu klejotāju, viņam jāmāk valdīt savs temperaments un jāiegrožo savs plūstošais reibuma prieks ar nežēlīgu un drošu meistara roku, kas pazīst katras mākslas sūro darbdienas pusi — technisko varēšanu, bez kuŗas mēs šodien bijībā nenoliektos ne Leonardo, ne Bēthovena mākslas priekšā.

Diemžēl, ne tikai daudzu mākslinieku jaunības un „rūgšanas" gados, bet pašreiz pat visā mūsu gadsimtā, dominē kāds zaļoksnējs bravūras periods, kas bieži mēnešsērdzīgu inspirācijas momentu, kūsājošu bezbēdību un kailu, neapvaldītu talantu grib attaisnot bez sīvās garozas — darba un savas vielas pārvaldīšanas. Bet rezultātā zūd forma — meistarīgais ielogs, kas savalda savā mēra izjūtā ideju un skaistumu, kas vienīgi šādā kopsakarā rada pilnvērtīgu mākslas darbu.

Šīs pārdomas rodas, vērojot mākslinieka Eduarda Dzeņa jaunāko darbu klāstu, kur aiz katras līnijas, ēnojuma vai krāsu triepiena, šķiet, slēpjas paša šo darbu radītāja rotaļīgs, labsirdīgi viltīgs smaids: — lūk, es zinu, ko daru, mana roka ir nekļūdīga un droša, un klausa maniem sapņiem un vīzijām, lai iedzīvinātu tās arī ārpus manas iekšējās iztēles skatītāja apziņā.

Eduards Dzenis savos Latvijas, Zviedrijas un Kanadas ceļos nostaigājis kādu tālu, gaŗu gaitu, lai pašreiz pār plecu atpakaļ paskatītos uz ceļa zīmi: „Meistara jūdze".

Jā, nu viņš ir iestaigājis šai jūdzē, un pierāda, ka savai drošajai grafiķa rokai, sapņotāja - pasteļu meistara dvēselei, atradis kādu nevienam nedefinējamu, vārdos neizsakāmu, iekšēju atrisinājumu un piepildījumu, kas ļauj viņam brīvu vaļu pārnest savas vīzijas acij tveŗamos plankumos un līnijās citu cilvēku dvēselīgai atraisīšanai. Un pārnest tā, ka, viņa darbā raugoties, aiz tā vairs nejūt sūrā darba sviedrus, taustīšanos un gribēšanu kaut ko pārvarēt un panākt.

Un tā tas ir par spīti nenoliedzamajam faktam, ka Dzenis vairāk kā jebkurš cits no mūsu māksliniekiem risina tīri techniskas problēmas, kas viņam palīdz piepildīt viņa mākslinieciskās ieceres. Vecas, sen pārbaudītas technikas un to paveidus Dzenis piepildījis un pārbaudījis tiešā darbā ar jauniem mēģinājumiem, kur pat sīkstākais skauģis viņam nevar neatzīt panākumus — un nevar arī izpētīt, kāds noslēpums īsti slēpjas aiz meistara smaida . . .

Sausā adata viņa rokās kļuvusi par noslēpumainu darba rīku, kas iedveš pastelim nenojaustu dzīvīgumu un kādu dīvainu dvēselīgu elpu.

Nav noslēpums, ka Dzenis neglābjami „iemīlējies" zirgos — šos skaistos, spēcīgos un varenos dzīvniekus jaunās un atkal jaunās variācijās mēs sastopam katrā otrā viņa darbā, un zirgu kustību un stāvokļu tvērienā viņš sasniedzis tādu meistarību, ka, šķiet, viņam pār plecu raudzītos pats sirmais senlatviešu dievs Ūsiņš, kas kādreiz sargāja piegulniekus . . .

„Laikam gan savā jaunībā ardams un ecēdams, vēlāk tālus ceļus ar zirgiem veikdams," stāsta mākslinieks, „esmu tik daudz zirgus vērojis un izjutis, ka nomodā vai miegā bez piepūles varu skicēt katru viņu kustību, kuŗā katrā stāvoklī. Pat, sākot no astes, varu uzzīmēt zirgu vienā vilcienā," jokodams piemetina pats meistars, ne par velti draugu pulkā saukts „Zirgu Dzenis" . . .

Tā arī Hart House izstādē redzamās zirgu studijas, kaut arī blakus otrai tik mīļajai mākslinieka temai — zvejniekiem, laivām un jūrmalas motīviem, un citiem zīmīgiem darbiem, kā valdītājas ar neatvairāmu spēku savā varā pārņem skatītāju; tur zirgi gan it kā smagās pārdomās iegrimuši lietainā dienā, gan it kā no Straumēnu debesu pļavām izauļojuši, gan nebēdīgā riksī saules dienā. Un šķiet — tie nav vairs tikai zirgi — tie kļuvuši ielogos it kā kādi simboli mūsu grūtumu, smagumu, darba, prieku un visu mūža gaitu izjūtām.

Grūti pateikt, kur mākslinieks smēlies spēkus šo savu darbu radīšanai — vai atpūtas brīžos uz ezera ar makšķeri, kas ir viņa „lielā mīlestība" blakus zirgiem, vai platā kamīna ugunīs raugoties, atpūtas brīdī savā vasaras mītnē, bet sevi viņš ir atradis un piepildījis.

Ingrida Vīksna

EDUARDA DZEŅA

jaunāko darbu klāsts skatāms Toronto universitātes Hart House izstādes telpā (turpat, kur bija Dziesmu svētku izstāde), kas atvērta katru dienu no pl. 10—10 vakarā, bet īpašs aicinājums publikai ierasties svētdienās no pl. 2—5. Izstāde būs atvērta līdz 6. oktobrim.

Takomu atstājusi gleznotāja un rakstniece Margarita Kovaļevska ar dēliem un pašreiz atrodas ceļā uz Spāniju, lai pievienotos vīram — Kārlim Videniekam, kas jau 2 gadus strādā Madrīdes raidītājā par spīķeri raidījumiem uz Latviju.

G. A.

IMPERIJA UZ VERGU KAULIEM

Ar Baltiešu nacionālā fonda Skandināvijā gādību angļu valodā pirtulkota grāmata „Pa deportēto pēdām." Šo uzdevumu veicis Amerikas Balss darbinieks, Latvijas sūtniecības Zviedrijā lietvēris, jaunās paaudzes diplomāts Voldemārs Kreicbergs.

Grāmatas angļu valodas tituls ir **„The Profits of Slavery — Balts in Soviet Forced Labor Camps"**. Šī grāmata ir A. Šildes manuskripta „Pa deportēto pēdām" pārstrādāts angļu valodas izdevums, kas tulkojumā stipri atšķiras no 1. izdevuma latviešu valodā, ko izdeva Grāmatu Draugs, ASV.

Tas noticis pa daļai tādēļ, ka autoram divu gadu laikā radušies daudz jaunu materiālu, liecību un secinājumu, kas tagad ietilpināti angļu izdevumā. Pilnīgi jauna ir nodaļa par Urālu salu nometnēm, ar daudz jaunām, svarīgām ziņām.

Grāmatā atrodamas arī jaunas ziņas par nemieriem padomju sodu nometnēs un par latviešu līdzdalību šais nemieros. Autors gan min tikai soda nometnes, kuŗās novietoti ar deportācijām politiski sodītie baltieši, bet nav atrodami apraksti par kaŗa gūstekņu nometnēm. Līdz ar to lasītājs labāk izprot vajāšanu tīri politisko raksturu.

Pārstrādāto un papildināto baltiešu deportāciju vietu kartes zīmējumus atzīstami veicis vecais latviešu kartografs Elmārs Ozols Briselē, vadoties pēc Ād. Šildes norādījumiem. Izdevumā ievietoti daudzi jauni, zīmīg foto attēli no izsūtījumu vietām un padomju vergu darbu nometnēm, kas tagad angļu tulkojumā parādīsies atklātībā pirmo reizi.

Jauno nosaukumu angļu versija autors izvēlējies tādēļ, lai vērstu cittautiešu uzmanību uz cinisko metodi, ar kādu padomju saimniecība iegūst profitu pat no nāvei nolemtajiem, kas parādās deportēto ļaužu masu nežēlīgā un plānveidīgā izmantošanā.

Grāmatas angļu izdevums aptveŗ vairāk nekā 30 lpp., un tas būtu vēl lielāks, ja nebūtu izlaistas vietas, kas var gan interesēt latviešu, bet ne cittautu lasītājus.

Grāmata iespiesta Vācijā, Švābu Gmindes spiestuvē, un tā parādīsies tirgū Eiropā jau šais dienās, sniedzot jaunākos materiālus par izsūtītajiem pat līdz šai vasarai. Latviešu nacionālais fonds Skandināvijā (Stokholm 1, Box 108) to izsūtīs pārdošanai uz visām trimdas zemēm

Autors no honorāra atteicies, bet izdevējs ieguldītos līdzekļus var atgūt tikai tad, ja pārdod visus 2000 eksemplārus. Fonds cer to izdarīt vēl līdz 18. novembrim.

SACENSĪBAS FILATELISTIEM

Sakarā ar Latvijas pirmās pastmarkas 40 gadu jubileju š. g. decembŗa mēnesī, Latviešu filatelistu apvienības valde izsludina otrās atklātās rakstveida sacensības par tematu—„**Ko es zinu par dzimtenes pastu un pastmarkām.**" Raksta garums nav ierobežots. Sacensībās var piedalīties ikviens tautietis-te. Sacensību raksts rakstāms tikai uz vienas papīra lapas puses, atstājot kreisā malā apm. 5 cm platu baltu malu. Raksta pēdējais izsūtīšanas termiņš 1958. gada 1. novembris. Uzvarētājiem paredzētas balvas. Sacensību raksti iesūtāmi „L. F." redaktoram: A. Greblis, 705 Saraguay Blvd., A-Ma-Baie. St. Genevieve de Pierrefonds. Que. Canada.

Pēc „Mucenieks un muceniece" izrādes Klīvlendā. No kr.: rakstnieks Emīls Skujenieks, S. Līduma, O. Krolls, V. Salna. Otrā r.: J. Plūme, Z. Ore, J. Kalnietis un A. Osis.

Foto: A. Nespors

V. PALMA
HO 1-3670
VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā
G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieņeļu māja, moderna eļļas apkure, garāžas iespēja, kopīgā cena $16.500,-, iemaksa $3.500,-. Kanadiešu īpašums.

BROADVIEW - DANFORTH: 7 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, kopīgā cena — $12..500,-, iemaksa $2.000,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

YONGE - LAWRENCE: Jauna divstāvīga 7 istabu dubultķieģeļu māja, moderna ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, jauna garāža. Iemaksa tikai 5.500,-, atlikums uz ļoti izdevīgām obligācijām.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

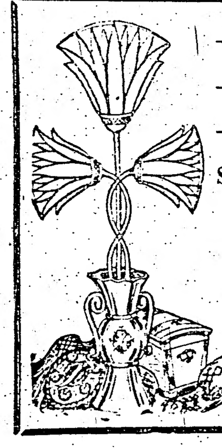

— Kur pēkšņi izgaisa Tavas skumjas?
— Kas Tevi iepriecināja?
— Es ziedu uzlūkoju.
S v e i c i e t a r z i e d i e m.

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,.pie Grace Toronto LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

Viens no p i r m a j i e m latviešu uzņēmējiem.
Licencēts gāzes un eļļas apkures speciālists.
Iekārto un labo gāzes un eļļas apkures, kā arī silta ūdens apsildīšanas ierīces.

RED D

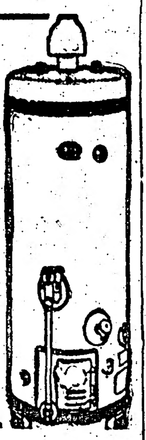

Uz 3 gadu nomaksu par 5¼%.
A. LAGŪNS
204 Oakwood Ave., Toronto, LE 1-6583

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkānizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

Sainus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus,, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

ONTARIO

SLIMNĪCAS APDROŠINĀJUMAM ONTARIO

30. SEPTEMBRIS

IR PĒDĒJĀ REĢISTRĒŠANĀS DIENA

PIETEIKUMU IESŪTIET TŪDAĻ!

RŪPĪGI IZLASIET NOTEIKUMUS

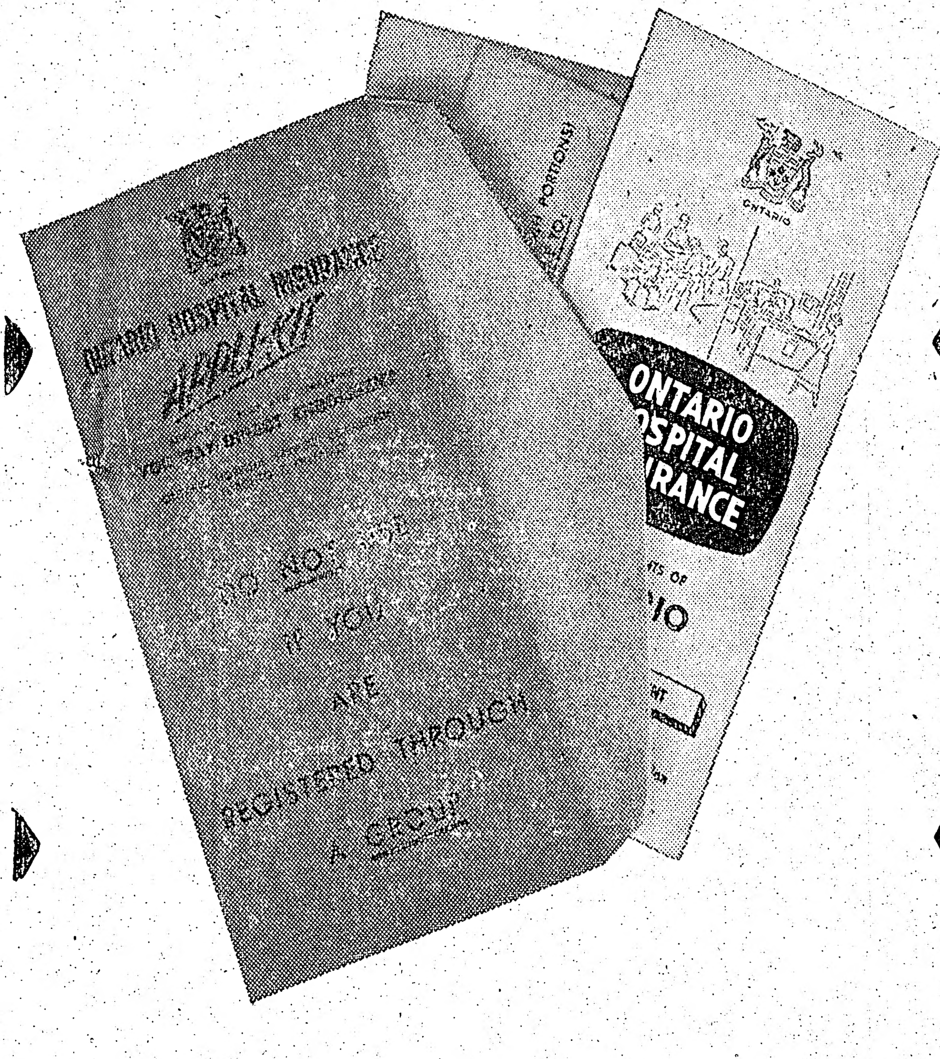

PIETEIKUMU VEIDLAPAS DABŪJAMAS VIETĒJĀ BANKĀ VAI SLIMNĪCĀ

PIEVIENOJIET VIENA MĒNEŠA PRĒMIJAS MAKSĀJUMU

REĢISTRĒJIETIES TAGAD!

LAI BŪTU NODROŠINĀTI AR NĀKAMĀ GADA 1. JANVĀRI

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

HOSPITAL INSURANCE DIVISION — TORONTO 7, ONTARIO
Telefons: WAlnut 4-3301

ĒDIENU VEIKALS
RUTA Restaurant,
994 Dundas St. W., Toronto
- Labi sagatavoti ēdieni eiropiskā gaumē
- Ātra un laipna apkalpošana
- Zemas cenas
- Mājīgas, moderni iekārtotas telpas
- Auksta gaisa vēdināšana
- Atvērts līdz 9 vakarā

Šeit arī dabūjami LATVIEŠU LAIKRAKSTI.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape,
tel. HO 6-9911, Toronto.
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ☆ Podu puķes. ☆ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ☆ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

1001

drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana

A. SILAVS
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā.

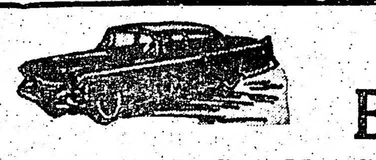

AUTO VADIŠANAS SKOLA
BALTIC
AUG. MASINGS
Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

ZELTKALIS ANTONS KIVLENIEKS (KALUPE JEWELLERS)
gatavo un labo rotas sidrabā, zeltā, platīnā, latviskas, ar dzintariem, krāsainiem akmeņiem un dimantiem.
Grāmatas par b r ī v u 10% apmērā no rotu pirkuma vērtības.
Zvanīt katrā laikā HO 3-1008.
19 Pretoria Ave. Toronto 6 Ont.. Canada.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE 6-0143
LE 5-4455

RONCESVALLES - MARION:
$4.000,- iemaksa 10 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm un radiātoru - eļļas apkuri. Iebraucamais ceļš un garāža. Pilna prasītā cena $19.500,-.

SWANSEE:
$3.000,- iemaksa 6 istabu atsevišķai dubultķieģeļu (rug brick) mājai labā rajonā. Visas telpas eļļā krāsotas. Izdevīgs pirkums — ilggadīga hipotēka un zema prasītā cena.

BLOOR - CLENDENAN AVE:
$3.500,- prasītā iemaksa ļoti labai 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, eļļas apkuri, iebraucamo ceļu un garāžu. Sevišķi tīra un labi uzturēta māja.

SUNNYSIDE:
$4.000,- iemaksa 11 istabu dupleksam — 2 dzīvokļu mājai. Pirmā stāvā 5 istabas, otrā stāvā 6 istabas. Radiātoru - eļļas apkure. Dubultgarāža un liels dārzs. Augšst. dzīv. īre $140,- mēn.

ARMANDS KRŪMKOKS
Pieņem studentus rudens semestrim

KLAVIERU STUNDAS
- Konservātorijas kurss
- Praktiskās spēles kurss (mūzika savam priekam)
- Modernā - populārā mūzika
- Pieaugušo kurss

AKORDEONA STUNDAS
- Iesācēju kurss (aizdod par brīvu uz 8 nedēļām akordeonu)
- Vispārējs kurss
- Modernā - populārā mūzika

MĀCĪBAS NOTIEK: 1. Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, un 58 Bowood Ave. (Yonge & Lawrence. INFORMĀCIJA: HU 1-5577.

Māju īpašnieki,
JUMS VAJADZĪGA NAUDA?
Latvija Canadian Mortgage Co.
aizdod jums naudu pret 2. obligāciju uz jūsu māju; atmaksa līdz 5 gadiem.
Bezmaksas obligāciju sagāde.
EM 8-1242, Toronto.

27. septembrī Royal Canadian Curling kluba telpās, 131 Broadview Av. notiks TORONTO LATVIEŠU JAUNATNES PULCIŅA „LĀPA"
5. GADA SVĒTKI
Plkst. 18.00 svinīgs akts un priekšnesumi.
Plkst. 20.00 SVĒTKU BALLE
- pirmklasīgs orķestris
- mājīgas telpas
- vietas pie galdiņiem
- atspirdzinājumi

Ieeja gadu svētku pirmajai daļai pret labprātīgiem ziedojumiem, ballei: pārim $2.50, vienam $1.50. Biļetes pie kases, sākot no pl. 17,30.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA-CHA
DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,
175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.

St. Clair-Mt. Pleasant raj.
IZĪRĒJAMAS
2 ISTABAS un VIRTUVE — nemēbelētas. Iaba satiksme.
Zvanīt HU 1-3212, Toronto.

Broadview-Danforth raj.
IZĪRĒJAMAS
DIVAS NEMĒBELĒTAS ISTABAS UN VIRTUVE.
Zvanīt pēc pl. 6 v.
HO 3-4642, Toronto.

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(USSR LICENCĒTS)
MŪSU NODAĻAS:
135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2583.

116 East 7 Street N. Y C., N. Y. Tel. YU 2-0380.	332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	308 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040.	

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir pakalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.
100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.
Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklasīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.
Atcerieties, ka mēs specializējamies visās lietās, kuŗas attiecas uz saiņu sūtīšanu.

SIDRABENĒ
20. SEPTEMBRĪ
RUDENS BALLE
un 27. SEPTEMBRĪ
SEZONAS NOSLĒGUMA BALLE

Meklē
Elzu Nesauli
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt
LILIJAI,
238 MORTIMER AVE.,
vai
zvanīt HO 6-7521, TORONTO...

Skaistas dubult- un vieninieku istabas izīrējamas
ar virtuves lietošanu un veļas mazgāšanu.
Dundas W. - Lambton,
15 THORNDALE AV.,
Telefons BE 3-3432, Toronto.

Lūdzu atsaukties tautiešus, kas dzīvo Scarboro
un sūta bērnus latviešu sestdienas skolā, un
būtu ar mieru mainīties bērnu vešanā uz skolu.
Lūdz zvanīt HI 4-4558, Toronto.

Bloor-Avenue Rd. rajonā
IZĪRĒJAMA
GLĪTA, MĒBELĒTA ISTABA
ar kopīgu virtuves lietošanu.
Zvanīt WA 3-3438, Toronto.

HIGH PARK RAJONĀ
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar virtuvi II stāvā un istaba I st. Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt pēc pl. 6 v., sestdien un svētdien visu dienu.
LE 6-8053, Toronto.

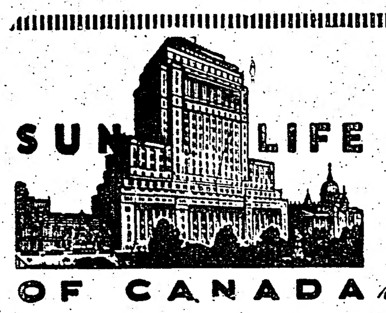

SUN LIFE OF CANADA
Vilis Šnuja vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai rakstiet 60 Victoria St. Room 413. Toronto 1. Ont. Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756.

Bloor - High parka raj.
IZĪRĒJAMA
ISTABA vienai personai ar vai bez mēbelēm, ar virtuves un ledusskapja lietošanu.
Zvanīt vakaros no pl. 6—8.
RO 7-0207, Toronto.

Broadway - Langley raj.
IZĪRĒJAMA
LIELA MĒBELĒTA ISTABA
precētam pārim, vieniniekam / vieniniecei, vārīšanas iespēja.
HO 3-9527, Toronto.

Londonā (Ont.) un apkārtnē dzīvojošo ievērībai
Piedāvājam dažāda veida preces sūtīšanai jūsu piederīgajiem aiz dzelzs aizkara.
Visāda veida mēteļu drēbes vīriešu un sieviešu mēteļiem. Uzvalku un kostīmu drānas. Ādas un zoļādas. Matu griežamās mašīnas. Bārdas nažus un daudz citas mantas.
LONDON GENERAL STORES
UKRAINSKA KNYHA OFFICIAL AGENCY
789 Dundas St., E., London, Ont., Tel. GE 4-0514

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā:

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Cikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Cikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvudā, Ill., tel. FI 2-2420.
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.
Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563
Svētdien, 21. septembrī, pl. 4 p.p. dievkalpojums.
Svētdien, 28. septembrī, pl. 11 rītā dievkalpojums.
Svētdien, 5. oktobrī, pl. 3. p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums.
Pēc dievkalpojuma dradzes vakars ar mantu loteriju.
Kičenerā, svētdien, 14. septembrī, pl. 3 p.p. dievkalpojums. Māc. A. Cops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
21. septembrī, plkst 3 pp. dievkalpojums un Svētdienas skola Sv. Trīsvienības baznīcā. Sprediķos teoloģ. students A. Kretulnieks.
28. septembrī, plkst. 3 pp. Garīgs koncerts sv. Jāņa baznīcā. Piedalās V. Ūbelīte un dubultkvartets „Kalvis".

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
28. septembrī, plkst. 2.30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums. Tūliņ pēc tam draudzes vakars.
Bramptonā, latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums: 21. septembrī, plkst. 1.30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.
Piektdien, 19. septembrī ,pl. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda mācītāja mājā.
Svētdien, 21 septembrī, plkst. 3.30 p.p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4.00 p.p. dievkapojums pieaugušiem.
Ceturtdien, 25. septembrī, pl. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās.
Piektdien, 26. septembrī, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.
Sesdien, 27. septembrī, plkst 7.00 vakarā draudzes dāmu komitejas sanāksme mācītāja mājā.
Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. jumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury. Ont. Tel. OS 3-3284.
Timminsā svētdien, 21. septembrī, plkst. 14 lut. baznīcā (Spruce St.) iesvētīšanas dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.
Virdžinijtaunā, svētdien, 28. septembrī, plkst. 13 anglikaņu baznīcā dievkalpojums.
Norandā svētdien, 28. septembrī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.
Sadberijā svētdien, 5. oktobrī, plkst 13 sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) Pļaujas svētku dievkalpojums ar sv. Vakarēdienu.
Kristīta Sadberijā: Laura Irēne Akermane, Imanta un Anaidas meita.

MONTREĀLĀ

Māc. V Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī
28. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.
Svētdien, 21. septembrī, plkst. 1.30 p.p., dievkalpojums. Sprediķis: Es neiešu. Pēc dievkalpojuma I. Adamovišas priekšlasījums: Draudžu vasaras nometnes. Gaismas bildes.
Trešdien, 24. septembrī, plkst. 8.00 vakarā, Bībeles stunda.
Svētdien, 28 septembrī, dievkalpojums plkst. 1.30 p.p.. Sprediķis: Gaišās domas. Plkst. 1.00 p.p. — svētdienas skola.
Sestdien, 4. oktobrī, draudzes bazārs, plkst. 7.30 vakarā, Victoria Hall telpās.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.
Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. dr., 140 Russel St., jaunajā Kristus lut. baznīcā, 21. septembrī, pl. 3,30 p.p., dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītāja. Tel. AM 1-4218

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.
Victor 5-1195, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858
4th Floor, 1374 Sherbrooke St. W.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

ĀBOLI
no
MILLERA FARMAS
atkal dabūjami
bušeļos.
TEL. HO 1-8478,
267 WITHROW AVE.,
TORONTO.

Meklē
PALĪGU,
kas vēlētos dzīvot ģimenē pie 2 bērniem, 1 un 4 g. veciem.
Labs atalgojums un atsevišķa istaba.
Zvanīt LE 3-3884, Toronto.

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GAŖUMS 680
LONDON ST. THOMAS

TORONTO BOARD OF EDUCATION
VAKARSKOLAS JAUNKANADIEŠIEM
BLOOR COLLEGIATE INSTITUTE — 1141 Bloor St., West (pie Dufferin ielas)
CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 570 Shaw Street (dienvidos no Harbord ielas)
EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 16 Phin Ave. (pie Chatam Ave.)
HUMBERSIDE COLLEGIATE INSTITUTE — 280 Quebec Ave. (pie Humberside Ave.)
KENT SENIOR PUBLIC SCHOOL — 980 Dufferin St. (pie Bloor ielas)
KING EDUARD SENIOR PUBLIC SCHOOL — 112 Lippincott St. (ziemeļos no College ielas)
LORD DUFFERIN DENIOR PUBLIC SCHOOL — 303 Berkeley St. (ziemeļos no Dundas, E.)
NORTH TORONTO COLLEGIATE INSTITUTE — 17 Broad way Ave. (austrumos no Yonge ielas)
PARKDALE COLLEGIATE INSTITUTE — 209 Jameson Ave. (dienvidos no Queen, W.)
RYERSON PUBLIC SCHOOL — 677 Dundas St., West (austrumos no Bathurst St.)
1958./59. MĀCĪBAS GADS.
Šinīs skolās reģistrēšanās izdarāma 15., 16., 17. un 18. septembrī vakaros. Reģistrēšanās maksa $5,- Toronto pilsētas iedzīvotājiem un $15,- ārpus Toronto dzīvojošiem. Skolas sāksies 22. septembrī un mācības notiks pirmdienās, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 7,30 vak. Mācīs angļu valodu iesācējiem, angļu valodu un pavalstniecības mācību. Senjoru kurss. Iespējas pieaugušiem kā Kanadā, tā ārpus Kanadas dzimušajiem, kas vēlas mācīties lasīt un rakstīt.
Angļu valodas konversācija.
MĀCĪBU PROGRAMMĀ IETELP: angļu valodas pamatmācība — kurss jaunkanadiešiem, lai iemācītos angliski runāt, rakstīt un lasīt. Saimnieciskas mācības. Informācija par naturālizāciju. Kanada un tās iedzīvotāji. Diskusiju grupas, redzes aploks.
Ieinteresētām personām informācija saņemama tieši skolās jau ar 15. septembri, pēc plkst. 7 vakarā.
C. C. GOLDRING, Director of Education
WILLIAM LANG, Chairman

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lūsi, 101 Brightwater Court, Brooklyn 85, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate, 892 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

BROADVIEW - DANFORTH: 6 + saules istaba dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, garāžas iespējas. Kopīgā cena $15.900,-.

MT. PLEASANT - BAYVIEW: 6 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, ūdens - eļļas apkure, vannas istaba, garāža. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $2.000,-.

BLOOR - HIGH PARK: 13 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 3 vannas istabas, 3 virtuves. Privāts iebraucamais ceļš un divas garāžas, kā arī novietošanas iespēja 10 automašīnām. Izdevīgas obligācijas. Iemaksa $10.000,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

Vai atzīs Anastasiju?

Rietumvācijā gadiem ilgstošajā „Anastasijas procesā", šķiet, ir noticis pagrieziens par labu Annai Andersonei — Anastasijai, kas sevi uzskata par Krievijas cara Nikolaja II meitu. Lai gan ir daudz liecinieku, kas apgalvo, ka komūnisti visu cara ģimeni revolūcijas laikā ir nonāvējuši, profesors Dr. Egons fon Eiksteds ar saviem antropoloģiskiem atzinumiem stipri pārliecinoši pierādījis, ka Andersone tiešām esot Nikolaja jaunākā meita.

To pašu ir apliecinājis arī nesen mirušais žurnālists un kādreizējais dragūnu ritmeistars Fēlikss Dasels, un vēl daži liecinieki. Kādā Švarcvaldes ciemā nabadzīgos apstākļos dzīvojošā Andersone, kas savu baraku neatstāj, arī tiesā pati neierodas. Eventuālā procesa uzvara viņai var būt vienīgi ar teorētisku nozīmi, jo nekāda mantojuma vai cara noguldījumu nekur vairs neesot.

SKOLAS LAIKAM SĀKOTIES

Skolas laikam sākoties, pilsētās kustība kļūst dzīvāka, jo bērniem jāiet uz skolu un jānāk no skolas mājās. Līdz ar to pavairojas satiksmes nelaimes gadījumi. Tāpēc vecākiem jāgādā, lai bērni būtu pietiekami [illegible] kā ejot pa trotuāriem, tā arī šķērsojot ielu krustojumus. Vietās, kur ir pavadoņi bērnu [illegible] pāri satiksmes ielām, vecākiem [illegible] jāinformē [illegible] nesķērso ielu, kamēr pavadonis nav [illegible]. Tāpat bērni ir jā[illegible] šķērsot ielas krustojumus, kur ir signalugunis. [illegible] šķērsot ielu krustojumus pie sarkanām vai dzeltenām ugunīm, [illegible] neuzmanība var izraisīt nelaimi, kas varētu prasīt nevajadzīgus dzīvības upurus un dažāda veida miesas bojājumus.

Sīkākus satiksmes noteikumus var saņemt bez maksas Šoseju un zemesceļu departamentā, pieprasot brošūriņas „Pointers for Parents". Pieprasījumi jāiesūta Highway Safety Branch, Department of Transport, Parliament Buildings Toronto.

MIRUŠĀS PILSĒTAS IELĀS

EGILA KROLLA VĒSTULE NO POMPEJIEM

Pompejos, kur reiz ritēja strauja dzīve, tagad ir klusums, un pa ielām staigā tikai sabraukušie tūristi gīdu pavadībā. Vezuvs, kas šo pilsētu apbēra pelniem un lāvu, tagad nekūp, bet draudīgs paceļas tālumā kā varens milzis. Pāri daļēji atraktai pilsētai spīd saule, un grūti iedomāties, ka pirms daudziem gadu simtiem te notikusi liela traģēdija. Pompejos iekļūst, ejot caur dārzu, kuru rotā seno romiešu statujas. No dārza nonākam uz akmeņiem bruģētas ielas, kur mūs sagaida gīds. Tas ir vecs, sirms vīriņš, kas sliktā angļu valodā stāsta par Pompeju vēsturi.

Ietne, lai gan izskatās kā tikko lieta, ir ļoti veca. Tās bruģī iebrauktas jo dziļas grumbas. Tas liecina, ka senie pompejieši daudz braukuši ar saviem kaŗa ratiem, vai izpriecu braucienos.

Ielu krustojumos soļu attālumā salikti akmeņi, lai lietainā laikā tiktu pāri ,nebrienot pa ūdeni. Kā redzams, noteku sistēma toreiz vēl nav bijusi. Pati iela bijusi zemāka par ietvi, un pa ielām tecējis lietus ūdens uz zemākām vietām.

Ielas malā gluži modernas izskatās mājiņas, kuŗas celtas lokveidīgi, ar dārzu vidū. Uzkrīt, ka ielu pusē mājām nav logu, — laikam, lai pasargātos no uzbrukumiem, vai arī lai ziņkārīga acs neredzētu, kas mājās notiek. Caur lieliem vārtiem nonākam mājas dārzā, no kurienes ved durvis uz istabām.

Esam pie bagāta ēģiptieša nama, kura vārds bijis Arbacs, un kas dēvējis sevi par dižena faraona pēcteci. Arbacs bijis varen [illegible] un nodarbojies ar astroloģiju. Sākot darboties Vezuvam, viņš mēģinājis bēgt ar lielām naudas lādēm, bet tās vergi pametuši vārtu starpā, lai paši glābtos. Pati telpa atstāta labā kārtībā. Istabās un dārzā ir vairākas skulptūras un strūklakas.

Tad gids mūs aizved uz tirgus laukuma. Abās pusēs te paceļas tempļi. Patiesi žēl, ka šie mākslas darbi tik ļoti cietuši Vezuva dusmu laikā. Var iedomāties, cik jauki viss izskatījies tad, kad pilsēta kūsāja vēl straujā dzīvē. Lielas kolonnas, greznotas sienas, visur mākslas darbi. Rodas vēlēšanās kaut vai domās aiziet senatnē, kad te virmoja dzīve un staigāja togās tērpti cilvēki. Kad te gājis savu draugu pulciņā bagātais un gudrais Klaudijs, vai steidzies pie visā Pompejā daiļākās meitenes Jonas, savas līgavas.

Tepat ap stūri ir tā dēvētās „vannas", kuŗas romieši tik ļoti mīlēja. Te viņi pavadīja savas brīvās stundas tērzējot vai spēlējot kauliņus. Te viņi ēda, dzīroja, atpūtās, vergi savus pavēlniekus te iezieda smaržīgām zālēm un masēja. Pompejās vannas gan nebija tik lielas, kā Romā, bet vienas no greznākām. Sienas, griesti, grīdas rotātas gaumīgi izstrādātām mozaikām.

Visumā labi saglabājušās gleznas un skulptūras, kas liecina par Pompeju mākslinieku diženo darbu.

Pie peldbaseina iztālēm redzams kāds tēls, bet tuvāk pie nākot tas izrādījās par pārakmeņojušos cilvēku, vergu, kam vēl apkārt bija ķēdes. Tas ir viens no tiem, kas palicis Pompejā briesmu brīdī un guvis tādu nemirstību, pēc kādas tīkoja faraoni.

Pilsēta nav atrakta pavisam, un no plāna mūzejā redzams, ka liela daļa vēl atrodas zem pelniem. Gīds zina stāstīt, ka Italijas valdība nodomājusi Pompeju restaurēt. Tas būtu lielisks darbs un, neapšaubāmi, tūristu bari plūstu uz seno pilsētu vēl daudz lielākā skaitā nekā tagad. Patiesi pārņem savāda sajūta, staigājot pa šo reiz ziedošo, bet vēlāk, aizmirsto pilsētu, kuŗu nezin vai cilvēki būtu atcerējušies, ja reiz kāds zemnieks, apstrādādams savu lauku, nebūtu atradis aizdomīgu marmora bluķi.

Egils Krolls.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Turpmāk Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

APKĀRT ZEMES LODEI

● Rietumvācijas satiksmes ministrija plāno likumu, pēc kuŗa auto vadītāju tiesības vācieši varētu iegūt tikai pēc 21 dzīvības gada sasniegšanas. Jaunākiem braucējiem biežāk gadoties satiksmes klizmas.

● Pēc filtra cigarešu uzvaras gājiena arī Eiropā, kāda holandiešu cigāru firma Eiropas tirgū kā pirmā laidīs arī filtra cigārus.

● Slavenajā Rietumvācijas Līneburgas zirgu tirgū, kur agrāk vienmēr pirkti un pārdoti tūkstošiem zirgu, šogad pārdošanai bijis atvests viens vienīgs 13 gadu vecs kleperis. Tas tomēr pārdots par 550 markām. Agrākie vācu zirgu audzētāji un pircēji tagad labāk pērkot un braucot automobiļus.

● Kāds 71 gadu vecs Kronachas iedzīvotājs Rietumvācijā pirms savas nāves noteikti gribējis redzēt visur daudzināto dzelzs aizkaru, kādēļ kājām devies uz Vācijas krievu okupācijas zonas robežu. Viņu, robežu pārejot, nogrābuši „tautas policisti" un pēc laika ar zilu aci nodevuši atpakaļ Rietumvācijas robežsargiem. Sirmgalvis mazāk žēlojas par piekaustīšanu kā par to, ka viņam pēc grūtā gājiena nav izdevies redzēt „dzelzs aizkaru" . . .

● Lai cīnītos pret uzbrūkošu strazdu mākoņiem, kuŗus no Reinas apkārtnes vīnogu laukiem šogad nespēj padzīt nekādi biedēkļi jau pirms vīnogu nogatavošanās, Dr. Šmits, kas vada Falcas stādu aizsardzības ministrijas nodaļu, ieteicis katrā vīnogulāju margena platībā uzkārt vismaz 20 sālītas siļķes. No pakārtām siļķēm vai to smakas strazdi mūkot kā traki, un tas jau iepriekšējos gados esot pierādījies Mozeles vīnu audzēšanas apgabalos.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. septembrī, pl. 8 v. — LU gada svētku akts un koncerts Sv. Andreja baznīcas zālē.
28. septembrī, plkst. 3 p.p. Garīgs koncerts sv. Jāņa baznīcā, 274 Concord Ave.
11. oktobrī, pl. 8 v. sv. Andreja baznīcas zālē TLNT Nakts serenādes atkārtojums.
18. oktobrī roveŗu rīkota slēgta jauniešu balle „Fiasko 3"
25. oktobrī TLMM kluba balle.
26. oktobrī Dižanča 10. gadskārtējais tautas deju un dziesmu vakars, 62 Claremont ielā.
1. novembrī Ņujorkas latviešu teātŗa viesizrāde.
1. — 9. novembrim A. Nulīša gleznu izstāde — DV mītnē, 123 Huron St., Toronto.
7. novembrī tradicionālais Mārtiņu sarīkojums ar dejām Kolumba zālē; rīko — TLB un TLSK.
8. novembrī Balle Palace Pier — DV Toronto nod. sarīkojums.
2. novembrī, sv. Andreja baznīcas zālē M. Zīvertes koncerts.

HAMILTONĀ

4. oktobrī — HLB gada svētki.
12. oktobrī — Hamiltonas gaidu vienības „Venta" sarīkojums.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
25. oktobrī — Dainas koŗa koncerts; pēc tam deja. HLB.
26. oktobrī — DV teātŗa viesizrāde „Robinsons".
1. novembrī — HMMK balle.
8. novembrī — HLJP „Rota" Mārtiņu vakars.
22. novembrī — 18. novembŗa atceres svinības Kristallu zālē.
6. decembrī — DV Spartas balle.

ST. KATARINĒS

18. oktobrī Mednieku un makšķernieku kluba rīkotā sezonas atklāšanas balle slovāku zālē, Page un Welland ielu krust.
1. novembrī DV nodaļas gada svētki mājīgajās Bacon hoteļa telpās (6 jūdzes no St. Catharines Toronto virzienā, Q. E. Hwy malā.

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Notāriāta birojs

visāda veida notāriāliem pakalpojumiem
atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.

316 HARBORD ST., TORONTO. LE 4-8447.

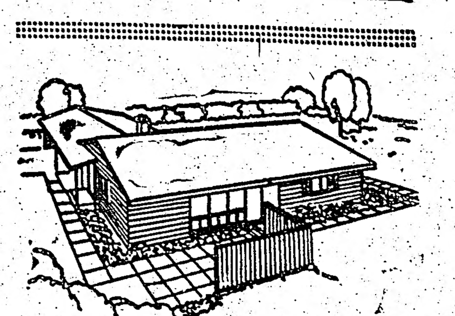

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
● INSURANCE ●
● MORTGAGES ●

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

HIGH PARK raj.: atsevišķa ķieģeļu 8 istabu māja ar cietkoka grīdām, 2 virtuvēm, 2 vannas istabām un garāžu. Privāts iebraucamais ceļš. Iemaksa $3.000,-.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

MANN & MARTEL Realtors Ltd.

GALVENAIS BIROJS 1499 YONGE ST., TORONTO. WA 5-2131

Pērkot: SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM PAR 3% GADĀ. SNIEDZAM NESAISTOŠU INFORMĀCIJU PAR VISIEM PĀRDODAMIEM ĪPAŠUMIEM, KAS SLUDINĀTI LIELĀKOS DIENAS LAIKRAKSTOS, IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS, LAI NODROŠINĀTU IZDEVĪGUS MAKSĀŠANAS NOTEIKUMUS.

Pārdodot: BEZ ATLĪDZĪBAS NOVĒRTĒJAM KATRU ĪPAŠUMU,

Zvaniet mums: ĀTRIEM REZULTĀTIEM 300 LABĀKIE PĀRDEVĒJI JŪSU RĪCĪBĀ.

BRUNO PURIŅŠ TEL. MĀJĀS HU 1-0181

ANSIS KAMPE TEL. MĀJĀS OX 1-8179

VECĀKI,

apmāciet bērnus:

- šķērsot ielu krustojumus
- ievērot signālus
- būt uzmanīgiem pirms šķērso ielu

PIEPRASIET BEZMAKSAS BROŠŪRAS „POINTERS FOR PARENTS" HIGHWAY SAFETY BRANCH DEPARTMENT OF TRANSPORT, PARLIAMENT BUILDINGS TORONTO.

GRAND RAPIDU (MICH.) CHRONIKA

(Pārnesums no 3. lpp.)

● Grand Rapidu un apkārtnes Pļaujas svētku sarīkojums un bazārs notiks 18 oktobrī Latviešu biedrības telpās. Režisora A. Štama vadībā uzvedīs R. Blaumaņa lugu „Zagļi," pēc kam risināsies dāmu komitejas organizētais bazārs. Bazāram par labu tiek vāktas mantas un ziedojumi naudā. Draudzes locekļi lūgti šos sarīkojumus apmeklēt.

● Uz otro latviešu roveŗu un lielgaidu sagaitu Kanadā pie Delhi, Ontario dienvidos, no Skrundas 14. skautu vienības Grand Rapidos bija izbraukuši Uldis Golts, Gunārs Brants, Jānis Cimdiņš, Imants Golts un Māris Graube.

● Grand Rapidu jaunatnes pulciņa Pērse gadskārtējā pilnsapulce un vēlēšanas notika 6. septembrī Latviešu biedrībā. Sapulci vadīja Gunārs Ziediņš, protokolēja Rūdīte Jirgensone. Bija ieradušies vairāk kā puse pulciņa biedru. Pašreiz to skaits ir ap 50. Pulciņa priekšnieks E. Ziediņš ziņoja par svarīgākajiem veikumiem š. g. vasarā un pagājušā ziemā. Viņš atzīmē, ka ar tāļejošu nozīmi vērtējami sarīkotie latviešu kultūras kursi. Dažādu sasniegumu rezultātā ALJA's valde ierindojusi pulciņu 2. vietā visā Sav. Valstu mērogā. Revīzijas komisijas atzinumus sniedza G. Ziediņš, kuŗš deva dažas „pamācības un stroste̅ja" valdi, kas gan nebūt nebija domāti kā lieli pārmetumi. Sapulce pieņēma budžetu un ievēlēja jaunu valdi, par priekšnieku izraugot Ivaru Roziņu, viņa vietnieku Edgaru Buklēviču, valdes sekretāri Annu Hermani, ārlietu sekretāri Beatrisi Eglāju, kasieri Tāli Lībantu, biedrziņi Ansi Ābeli un mantziņi Ilzi Jansoni. Revīzijas komisijā: Ligitu Roziņu, Ivaru Gaidi un Rudzīti Jirgensoni. Sapulcē bija ieradies arī skolotājs Mārtiņš Gaide, kas izteica savu atzinību jauniešiem par kuplu piedalīšanos kultūras kursos un dažu organizātorisko un citu darbu veikšanu. Viņš atzīmēja, ka atgribētu kursus turpināt sekojošā ziemā un nākošā gada vasarā. Līdzšinējie kursi devuši zināmu pieredzi, kādā virzienā jāstrādā. Minēto jautājumu pētīs valde un nāks ar savu atzinumu. Sapulce noritēja lietišķi.

● Māc. Kr. Hermanis Grand Hevenā kristījis Helmutu Medni, Helmuta un Eunices dēlu. Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes locekļi un labvēļi pēdējā laikā saziedojuši archibīskapam — $11.-, Baznīcas Vēstīm $22,-, žurnālam „Bitīte" $2,- un Baznīcas virsvaldei — $3,-.

● Jaunatnes pulciņš „Pērse" oktobŗa mēnesī organizē jaunatnes nedēļu, bet pateicības dienas nedēļas nogalē — jaunatnes vadītāju kursus.

● Grand Rapidu akadēmiskā saime š. g. 27. septembrī, plkst. 20 Latviešu biedrības telpās rīko Latvijas universitātes dibināšanas atceres aktu. Akadēmisko runu teiks Minesotas valsts universitātes profesors Dr. J. Akermanis. Mākslinieciskos priekšnesumus sniegs: Ivars Gaide (dziesmas), Lilita Buša (klavieres) un Ģirts Puriņš (deklamācijas). Ieeja aktā pret ziedojumiem. Pēc tam slēgts saviesīgs vakars akadēmiskās saimes locekļiem, uzrādot ielūgumus. Latvijas, citu zemju universitātes un kolledžas beigušie, tāpat bijušie Latvijas universitātes un tagadējie studenti, kas nav latviešu akadēmisko organizāciju biedri un kuŗu adreses rīkotājiem nav zināmas, ieejas kartes slēgtajam vakaram var pieprasīt Korporāciju kopas sekretāram, V. Judovicam, 583 Madison S. E., Grand Rapids, Mich., tālrunis G. L. 8-8549.

● J. Silenieks iepircis ģimenes māju un pārgājis taja uz dzīvi. Jāatzīmē kāda raksturīga parādība, proti: tautieši tagad mājas vai citāda veida nekustamus īpašumus iepērk samērā reti. Šāda parādība laikam būs vērojama arī citās latviešu kolonijās. Minēto var izskaidrot ar to, ka mājas iepirkuši visi tie, kas strauji pēc tādām tīkojuši un tagad palikuši tikai tādi, kuŗi nekustama īpašuma iegādi vispār noraida vai izturējušies nogaidoši dažādu iemeslu dēļ. Atsevišķos gadījumos tagadējie numu īpašnieki latvieši izteikušies, ka dzīvošana īrētā dzīvoklī bijusi bez rūpēm un krietni lētāka.

V. Z.

Poļu komūnisti pārdod vāciešu mājas

Pēc ziņām no Polijas, turienes komūnisti par izpārdošanas cenām beidzot vietējiem iedzīvotājiem sākuši pārdot kādas 90.000 ģimenes mājiņas, kuŗas kādreiz piederējušas aizbēgušajiem vai padzītajiem vāciešiem, kā „nevienam nepiederošu" mantu. Pārdodamās mājiņas esot gaļīgi nodzīvotas vai pat jau sabrukušas. Kaut dažos gadījumos pārdošanas cena esot 1-5% no īstās vērtības, un arī šī summa nomaksājama 30-50 gados, piedāvājumiem neesot daudz pircēju. Poļi vācu mājas, īpaši Breslavas apkārtnē un citur, labprāt tumšās naktīs izmantojot par „ķieģeļu raktuvēm" savu ēku lāpīšanai.

Visātrāk — vislabāk — visērtāk

Naudu uz Latviju-USSR

10 rubļi par $1.—
Nodeva $5.— līdz $50.—
EKSPRESS SŪT. 2 NEDĒĻĀS
PILNĪGA GARANTIJA
PIESŪTA KVĪTES.
GRAMERCY
744 Broad St.,
Newark 2, New Jersey, USA
Licensed by Dept. Banking and Bonded.

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

TUVOJAS SVĒTKI — NEAIZMIRSTIET SAVUS PIEDERĪGOS DZIMTENĒ

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA —	5 mārc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, aknu pastētes, 2 kg sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 20 gab. Ziemassvētku svecīšu	$24.75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$49.00
PB —	3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus	$22,75
	Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel vai Capstan)	$43.75
PC —	9 mārc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 60 Chesterfield cigarešu	18.75
	Tas pats dubultots	32.75

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

Pasūtinājumi adresējami:

DV GRĀMATNĪCAS — SAINĪŠU DIENESTS,

123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792.

GLOBUS CO. 1646 Queen St., W., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1722

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

Kādēļ pārmaksāt, ja varat ietaupīt 25—30%, sūtot saiņus ar mūsu firmas starpniecību. Salīdziniet mūsu cenas un paši par to pārliecināsities.
Mēs garantējam saiņu piegādi uz Baltijas valstīm. Mūsu cenās ietilpst preču izmaksa, muitas un citi izdevumi. Saņēmējiem nekas nav jāmaksā.

MŪSU SPECIĀLSAINIS

1. 3⅓ jardi augstas kvalitātes angļu tīras vilnas uzvalku drānas;
2. 3 jardi tīras vilnas, ļoti labs materiāls vīriešu vai sieviešu mēteļdrānas;
3. Viens tīras vilnas svīters kungiem vai dāmām vai 8 kv. p. ļoti labas virsādas kurpēm vai zābakiem;
4. Viena vilnas šalle 56" x 56" ar ornamentiem vai 2 mārc. zoļādas diviem pāŗiem kurpju;
5. Viena vīriešu šalle;
6. Divi krāsaini kabatlakatiņi.

ŠĪ SAIŅA CENA, VISU IESKAITOT, ... $67.50

Labprāt pieņemam arī pasūtinājumus no ASV.
Mēs sūtām pārtikas saiņus svarā līdz 44 mārciņām.
Pieprasiet mūsu cenrāžus.
Pieņemam nosūtīšanai arī jūsu pašu sagatavotus saiņus ar jaunām mantām sūtīšanai uz Baltijas valstīm. Saiņus varat piesūtīt pa pastu vai nodot personīgi. Mēs sniegsim jums sīkus paskaidrojumus par muitas u. c. izdevumiem.
PĀRSŪTĀM VISĀDA VEIDA MEDIKAMENTUS.

Pasūtinājumus pieņem arī „ORBIS" aģentūra 3650 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.